

DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Ofisjalny numer liczy **8 str.**

Kredaktor prawnym
odznaczeni od 10-12 w pol.
Redaktorów Redakcja nie zwraca

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza
Redakcja Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18

Konto czekowe P. K. O. Nr. 205.10
Tel. Redakcji dzienny 2-18
noctny 16-80

Cena numeru w Bydgoszczy i na prowincji **gr 20**

Rok IV.

Bydgoszcz, wtorek 31 stycznia 1933

Nr. 25

Kto obejmie ster rządów we Francji? Daladier tworzy gabinet francuski

Paryż, 30. 1. (Pat). O godz. 16 prezydent republiki francuskiej powierzył misję tworzenia nowego rządu Daladierowi, którego nazwisko wymienione zostało podczas konsultacji prezydenta przez 18 najwybitniejszych polityków. Wszyscy oni zaznaczyli, że w obecnych warunkach Daladier

Daladier.

jest jedynym posiadającym największe dane do stworzenia gabinetu. Daladier propozycję prezydenta zaakceptował. Ogólnie panuje przekonanie, że Daladier napotka na wielkie trudności przy tworzeniu rządu, że nieprędko zdoła je pokonać. Pierwszym jego krokiem będzie zaproponowanie socjalistom udziału w rządzie podobnie, jak to uczynił Paul-Boncour. Przewidują, że przed udzieleniem odpowiedzi przywódca socjalistów Blum zwoła nadzwyczajny kongres partii dla zasięgnięcia opinii. Prasa informuje, że Daladier zamierza oprócz stanowiska premiera zachować o ile możliwości tekę ministra wojny. Gdyby się to jednak okazało niemożliwe, zachowałby dla siebie tekę ministra spraw wewn. Ministrem spraw zagr. zostałby nadal Paul-Boncour, a stanowisko ministra finansów objąłby Bonnet.

Paryż, 30. 1. (Pat). Grupa socjalistyczna zebrała się po rozmowie swego przywódcy Bluma z prezydentem Lebrun na obiad. W ogłoszonym komunikacie socjaliści stwierdzają, że są przeciwni obaleniu obecnej większości w parlamencie. Według informacji, zebranych wśród uczestników posiedzenia, cała grupa uważa, że nowy rząd powinien się opierać na większości wyłonionej z ostatnich wyborów do parlamentu.

Paryż, 30. 1. (Pat). W kularach tżby

Rokowania anglo-amerykańskie

Londyn, 30. 1. (Pat). Według informacji „Sunday Express” tok wydarzeń rokowań anglo-amerykańskich postępuje bardzo szybko. Dziennik donosi, że delegacja rzeczoznawców brytyjskich wyjedzie do Waszyngtonu dn. 19 lutego, zaś oficjalna komisja rządowa dn. 21 lutego. Rokowania waszyngtońskie rozpoczęły się oficjalnie pierwszego marca roku bież.

Dziennik wzywa społeczeństwo angielskie do zwrócenia baczniejszej uwagi na Mac Donalda i Baldwin, twierdząc, że wszystkie decyzje co do rokowań z Ameryką w sprawie długów wojennych podejmowane są nie przez gabinet, lecz tylko w 4 osoby przez Mac Donalda i Baldwin, którzy informują kanclerza skarbu o faktach już dokonanych.

deputowanych panuje jednomyślność zdań przynajmniej co do jednego punktu. Mianowicie, że uradek gabinetu Paul-Boncoura nie rozwiązał żadnych trudności, w obliczu których pozostaje parlament. Najtrudniejszą kwestją chwili jest w dalszym ciągu sytuacja finansowa kraju.

Jak wiadomo, wszelkie próby, poczynione przez byłego premiera Paul-Bon-

coura oraz ministra finansów Cherona co do skupienia przy głosowaniu nad ich propozycjami rozmaitych grup większości lewicowej zakończyły się niepowodzeniem. Nowy premier będzie musiał pokonać te same przeszkody, z jakimi walczył Paul-Boncour przynajmniej w parlamencie, gdzie na kwestję budżetu zapatruje się inaczej, aniżeli w senacie.

Przesilenie gabinetowe w Niemczech Hitler — kanclerzem Rzeszy?

Berlin, 30. 1. (Pat). Wczoraj po południu prezydent Hindenburg przyjął Papena, który złożył mu sprawozdanie o dotychczasowych wynikach swoich pertraktacji z Hitlerem i niemiecko-narodowymi.

Półoficjalnie potwierdzają, że w rokowaniach wstępnych chodzi o wyjaśnienie, czy możliwe jest utworzenie gabinetu koalicyjnego z Hitlerem jako kanclerzem na czele, który mógłby liczyć na współpracę i tolerowanie ze strony centrum. Równoległe centrum i bawarska partia lud-

wa na własną rękę czynią starania, aby dojdź do porozumienia z partią narodowo-socjalistyczną.

Hitler, jak słychać, otrzymał od Papena zupełnie konkretną propozycję, na którą uprzednio niemiecko-narodowi wyrazili swoją zgodę. Propozycja ma polegać na utworzeniu gabinetu Hitlera, w którym Papen objąłby stanowisko wicekanclerza, połączone z urzędem komisarza Rzeszy dla Prus. Odpowiedzi Hitlera miał udzielić jeszcze w dniu wczorajszym.

Pracownicy umysłowi solidaryzują się z robotnikami w sprawie 40-godzinnego czasu pracy

Genewa, 30. 1. (PAT). Zwołana przez Międzynarodowe Biuro Pracy konferencja w sprawie 40 godzin tygodnia pracy nie powzięła decyzji, czy pracownicy biurowi i handlowi mają być objęci wspólnie konwencją z pracownikami umysłowymi, czy też oddzielnie. Stało się to z powodu braku quorum. Wskutek tego decyzje w tej sprawie będzie musiała powziąć rada administracyjna międzynarodowego biura pracy na posiedzeniu w dn. 1 lutego. W związku z tem dyrektor międzynarodowego biura pracy Butler po zamknięciu konferencji przyjął delegatów pracowników biurowych i handlowych różnych państw, którzy przedstawili mu swoje postulaty. Imieniem unji zwią-

ków zawodowych pracowników umysłowych p. Kościński (Polska) wysunął zasadę oddzielnej konwencji. Pismo w tej sprawie zostanie wręczone delegatowi rządu polskiego na najbliższej sesji rady administracyjnej, zaś w dniu wczorajszym unja związków zawodowych pracowników umysłowych wysłała do dyrektora Butlera w tej sprawie depeşe. Już poprzednio delegacje unji oraz międzynarodowej konfederacji pracowników umysłowych i międzynarodowej federacji pracowników prywatnych oświadczyły, że pracownicy umysłowi całkowicie solidaryzują się z stanowiskiem robotniczym w tej sprawie.

Zmiany na wyższych stanowiskach państwowych

(o) Warszawa, 30. 1. (Pat). Dowiadujemy się, że na początku bieżącego tygodnia zapadnie ostateczna decyzja co do nominacji i pewnych przesunięć na wyższych stanowiskach w administracji ogólnej.

Wojewodą wileńskim mianowany został dotychczasowy wojewoda łódzki Jaszczolt.

Na stanowisko wojewody łódzkiego najpoważniejszym kandydatem jest obecny dyrektor departamentu politycznego w Mi-

nisterstwie Spraw Wewnętrznych, Hanko-Nowak. Jako kandydata na stanowisko dyrektora departamentu politycznego wymieniają obecnego dyrektora departamentu personalnego i b. naczelnika wydziału bezpieczeństwa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Kaweckiego. Wreszcie zapewniają, że b. wojewoda świdziński obejmie stanowisko inspektora głównego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Wacław Berent — laureatem nagrody państwowej

Warszawa 30. 1. (PAT). Jury nagrody literackiej Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na dzisiejszym posiedzeniu przyznało 6 głosami przeciwko 1, nagrodę za rok 1932 Wacławowi Berentowi za utwór powieściowy pod tytułem „Wywieszona muza”. Nagroda wynosi 10.000 zł. Decyzja jury podlega zatwierdzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kontrkandydatami do nagrody byli prof. Tadeusz Zieliński, Boy-Zeleński i Marja Dąbrowska.

Nagrodzony utwór drukowany był w latach 1930-31 w „Pamiętniku Warszawskim” i „Tygodniku Ilustrowanym”. Dotychczas w formie książkowej nie okazał się.

Nagrody literackie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego otrzymali począwszy od r. 1925 Stefan Żeromski,

Kto będzie eksploatował magistralę Gdynia-Słask

(o) Warszawa, 30. 1. (Tel. wł.). Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie zapadnie ostateczna decyzja co do eksploatacji magistrali węglowej Górny Śląsk — Gdynia. W pertraktacjach ze stroną francuską zarysowała się możliwość przewoźniczego podjęcia eksploatacji przez Polskie Koleje Państwowe. Prowizorium to trwałoby do końca 1933 r. W tym czasie załatwiona będzie sprawa nabycia toru kolejowego przez Towarzystwo Francusko-Polskie.

„Bałtycka orientacja Polski”

Warszawa, 30. 1. (Pat). W dniu wczorajszym w auli uniwersytetu warszawskiego odbył się odczyt p. inż. Kwiatkowskiego, byłego ministra przemysłu i handlu, pod tytułem „Bałtycka orientacja Polski”. Odczyt był urządzony staraniem Ligi Morzyskiej i Kolonjalnej. Na odczyt przybyła liczna publiczność m. in. obecni byli minister Zarzycki, minister Schaetzel, rektor uniwersytetu warszawskiego prof. Ujejski oraz wiele osób ze świata politycznego i naukowego.

Komuniści niemieccy wzywają do generalnego strajku

Berlin, 30. 1. (Pat). Ubiegłej nocy pojawiły się na mieście proklamacje partii komunistycznej, wzywające ogół robotników bez różnicy przynależności partyjnej do ogłoszenia strajku generalnego w razie utworzenia gabinetu Schleichera i Papena. Proklamacja nawołuje robotników do wyjścia na ulicę i urządzania masowych demonstracyjnych pochodów. Prezydium policji wydało ostry zakaz urządzania zgrupowań oraz pochodów przez komunistów.

Akademickie wubruki we Lwowie

Lwów, 30. 1. (Pat). W sobotę późnym wieczorem nieznanymi sprawcy wybili kilka szyb w administracji „Słowa Polskiego”. Poza to wybito szyby w prywatnym mieszkaniu prof. uniwersytetu dr. Czernego, który przed kilku dniami został napadnięty w gmachu uniwersyteckim przez kilku osobników w czwarku z przemówieniem na sejmowej komisji oświatowej, jako rzeczoznawcy w sprawie autonomii uniwersyteckiej.

„Bora” w Trieście

Od kilku dni w Trieście i okolicy panuje niezwykle silny wiatr zwany „bora” którego szybkość dochodzi do 130 km. na godzinę. Na skutek „bory” okręty nie mogą zawinąć do portu. Na bardziej odsłoniętych rogach ulic w Trieście przeciągnięto sznury dla ułatwienia ruchu pieszego. Wiele osób zostało rzuconych przez wiatr na ziemię lub mury budynków i odniosło poważniejsze obrażenia. Temperatura w nocy od 4 do 7 stopni poniżej zera.

Choroba Galsworthy'ego

Znakomity pisarz John Galsworthy laureat szesnastoletniej nagrody Nobla ciężko zapadł na zdrowiu. Autor „Sagi rodu Forsytów” chory jest na złośliwą anemię, będącą następstwem przeziębienia. Chory przebywa w swojej rezydencji w Hampstead pod Londynem.

Kornel Makuszyński w 1926 r., Leopold Staff w 1927 r., Juliusz Kaden-Bandrowski w 1928 r., Ferdynand Goetel w 1929 r., Jerzy Szański w 1930 r. i Karol Hubert Rostworowski w 1931 r.

Dwa przesilenia

Paryż i Berlin oczekują na nowe rządy

W tym samym niemal czasie w Paryżu i w Berlinie nastąpiły przesilenia t. zw. gabinetowe. Rząd Paul Boncoura podał się do dymisji w wyniku obrad i uchwał Izby deputowanych. Równocześnie w ub. sobotę kanclerz Rzeszy Schleicher wręczył prezydentowi Hindenburgowi podanie o dymisję. Dymisja została przyjęta.

W ostatnich czasach upadki gabinetów we Francji, a zwłaszcza w Niemczech stały się zbyt częstym zjawiskiem, żeby miały wywoływać jakies szczególniejsze poruszenie w międzynarodowej opinii publicznej. Niepodobna jednak nie zauważyć zamiennego podobieństwa a raczej jednoczesności tych powikłań w łonie rządów obu tych państw i trudno się oprzeć wrażeniu, że zająbiają się ze sobą, że są jakby współzależne.

W czerwcu ubiegłego roku „jednoczesność” ta przejawiała się w kilkudniowym zaledwie odstępie czasu dzielącym powstanie gabinetów Papena i Herriota. Oba te młode, świeżo upieczone rządy spotkały się w kilka niemal dni po swem powstaniu na konferencji Lozańskiej i wspólnymi siłami uroczyście pogrzebały reparacje niemieckie. Minęło kilka miesięcy i oto w grudniu ub. roku powstały znowu mniej więcej w jednym okresie czasu gabinety Schleichera i Boncour'a a „powstanie” to zbiegło się ze sławną deklaracją pięciu mocarstw i powrotem Niemiec na Konferencję Rozbrojeniową, które celebrował przed samym swoim upadkiem Herriot. Obecnie rekord „jednoczesności” został osiągnięty: zaledwie bowiem sześć godzin dzieliło upadek Schleichera od upadku Paul Boncour'a. I znowu tak jak i dotąd dzieje się to w okresie wzmożonej działalności Ligi Narodów w Genewie. Znowu tak jak i poprzednio obrady Genewskie będą — czekać na ukonstytuowanie się nowych rządów w Paryżu i Berlinie.

Czy te podobieństwa sytuacyjne są tylko prostym przypadkiem, zbiegiem okoliczności? Czy też działają tu jakieś tajemnicze, ukryte sprężyny, których należałoby szukać może w projektowanym nad - rządzie czterech mocarstw, a może w Moskwie, a może jeszcze gdzie indziej? Faktem narazie niezaprzeczoną jest, że zarówno w Niemczech jak i we Francji wybuchło przesilenie gabinetowe, które dla Polski zwłaszcza jest przedmiotem najwyższego zainteresowania.

Gen. Schleicher.

Powody upadku obu gabinetów są — zewnętrznie przynajmniej — najzupełniej różne. W Niemczech Hindenburg nie zgodził się na żądanie Schleichera rozwiązania Reichstagu, we Francji parlament nie uchwalił planu sanacji finansów rządu i udzielił mu votum nieufności. W Niemczech olbrzymia partja Hitlera uniemożliwia i nadal uniemożliwiać będzie wszelkie poczynania rządu i funkcjonowanie Reichstagu, dopóki Hitler nie otrzyma teki kanclerza. We Francji zaś budżet o 10-miljardowym deficycie musi być uzdrowiony kosztem ofiar społeczeństwa. Ten czy inny rząd — z próżnego nie waleje! Przebieg przesilenia rządowego w obu państwach był następujący:

Od Schleichera do Hitlera

O przebiegu audjencji gen. Schleiche-

ra u prezydenta Hindenburga urzędowo komunikują:

„Kanclerz Schleicher złożył prezydentowi Rzeszy sprawozdanie o sytuacji i oświadczył, że obecny rząd Rzeszy zgodnie ze swym charakterem, jako gabinet przydatny, tylko wówczas mógłby prze-

von Papen

dożyć w Reichstagu swój program i określić swoje stanowisko, gdyby prezydent Rzeszy udzielił mu pełnomocnictwa do rozwiązania parlamentu. Prezydent Hindenburg oświadczył na to, że w obecnej sytuacji nie może przyjąć tej propozycji, wobec czego kanclerz Schleicher złożył dymisję całego gabinetu Rzeszy, którą prezydent przyjął, powierzając rządowi tymczasowe prowadzenie agend-

Prezydent Rzeszy wyraził przytem kanclerzowi oraz członkom rządu Rzeszy podziękowanie za wierną służbę dla dobra kraju w ciężkim dla niego okresie. Bezpośrednio potem prezydent Hindenburg PRZYJĄŁ B KANCLERZA VON PAPAN, poruczając mu misję rozpoczęcia

Paul-Boncour

rokowań ze stronnictwami, celem ustalenia sytuacji politycznej i zbadania istniejących możliwości dla nowego rządu.

W berlińskich kołach miarodajnych oczekują że misja Papena już w poniedziałek doprowadzi do konkretnych wyników. Podkreśla się przytem, że Papen nie otrzymał misji formowania gabinetu, lecz ma za zadanie wysondować tylko, czy istnieją możliwości formowania rządu o-

Nowe rządowe projekty ustaw przynoszą rolnictwu dalsze ulgi

Wiadomość o zamierzonym przez rząd przedłożeniu sejmowi nowych projektów ustawodawczych, mających przynieść dalszą pomoc i ulgi rolnictwu, a zwłaszcza drobnemu, wzbudziła zainteresowanie wśród sfery rolniczej. Jak wiadomo, projekty nowych ustaw będą zawierały przede wszystkim ulgi z zakresu spłaty zobowiązań z tytułu nabywania ziemi, wreszcie z bardzo skomplikowanej dziedziny t. zw. serwitutów, stanowiących niejednokrotnie przykry ciężar dla obu stron, zarówno zobowiązanej jak i korzystającej.

Znany działacz na polu społeczno - rolniczym, poseł Hyla wyraził następującą opinię o projektach tych ustaw.

— Ustawa, regulująca prawo własności rozparcelowanych gruntów, jest koniecznością gospodarczą. Rząd więc, wnosząc projekt takiej ustawy do sejmu, idzie na rękę niezmiernie licznej rzeszy drobnego rolnictwa, ułatwiając jednocześnie obrót ziemią, gdyż nierozdzielone tytuły własności są bardzo poważną przeszkodą do zwiększenia tego obrotu.

W obecnym stanie rzeczy zdarza się przecież, że grunty już sprzedane przez właścicieli większych obszarów, — grunty, które powinny być oddane z czystą hipoteką, pozostają bez uregulowania ze względu na nieprzezwyciężone trudności w rozkładzie długów hipotecznych. Zdarza się wreszcie, że nawet w tych wypadkach, gdy kupujący ziemię, weszli w posiadanie nowonabytych gruntów, pozostają jeszcze do przezwyciężenia takie trudności jak naprzykład niemożność zaciągnięcia kredytów towarowych czy pieniężnych oraz niemożność pełnego rozporządzenia nowonabytym gruntem.

Również i projekt ustawy o zmianie przepisów o uwłaszczeniu b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców, ma niemałe znaczenie dla tej kategorii gospodarstw, które, ze względu na ogólnie ciężkie warunki, nie są w stanie regulować swych zo-

bowizań, określonych obecnie obowiązującą ustawą, dającą im możliwość wykupu gruntów.

Bardzo poważną wreszcie ulgą dla rolnictwa będzie ustawa, zmieniająca dotychczasowe przepisy o zniesieniu serwitutów, czyli służebności. Obowiązujące w chwili obecnej rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z r. 1927, regulujące sprawę służebności, nie daje, jak wykazała dotychczasowa praktyka, możliwości sprawiedliwego rozwiązania trudnych zagadnień serwitutowych, zwłaszcza w tych wypadkach, gdy obie strony są członkami jednej gromady. Pozatem terminy wyznaczone tem rozporządzeniem na wyrąb lasu na działkach, przyznanych dla serwitutów, są zbyt krótkie, aby w czasach niesprzyjającej konjunktury rynkowej, strona korzystająca mogła wyrąć i wywieźć swe drzewo.

Projekt nowej ustawy przewiduje już na wyrąb lasu okresy o wiele dłuższe, wprowadzając jednocześnie rygory, w tym kierunku, że niewycięcie lasu w tych znacznie dłuższych ulgowych okresach powoduje utratę służebności na tym drzewostanie. Muszę zaznaczyć tutaj, że sprawy serwitutowe są załatwiane od dłuższego czasu, jednakże proces ten, w obecnych warunkach, trwa zbyt długo. Tak więc w roku 1929 załatwiono — 469 takich spraw, w Głównym Urzędzie Ziemijskim w roku 1930 — 367, w roku 1931 — 441, a w roku 1932 — 323. Obecnie pozostaje jeszcze do załatwienia blisko 2.500 tego rodzaju spraw, które nowa ustawa pozwoli załatwić sprawiedliwie dla obu stron.

W zakończeniu pos. Hyla stwierdził, że w chwili obecnej rozpatrywana jest sprawa wniesienia do sejmu projektu noweli do ustawy scaleniowej z roku 1923. Projekt tej noweli zmierza w kierunku przedłużenia dla rolników scalających swe grunty dotychczasowego dwuletniego ulgowego okresu w płaceniu podatków.

Ustawa kartelowa

Sąd Najwyższy — władza sądowa dla karteli

W ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem naczelnika wydziału administracyjno-prawnego p. Sokolowskiego odbyła się całodzienna narada w sprawie projektu ustawy kartelowej, z udziałem przedstawicieli: biura ekonomicznego, biura prawnego Rady Ministrów, przedstawicieli Rady Ministrów, ministerstwa przemysłu i handlu, ministerstwa spraw wewnętrznych, ministerstwa rolnictwa, ministerstwa opieki społecznej oraz ministerstwa sprawiedliwości.

Przedmiotem obrad był pierwotny projekt ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie ustawy kartelowej. Projekt ten został w wyniku konferencji zmodyfikowany. M. in. zostało ustalone, że władza sądowa dla karteli ma być nie sąd kartelowy, jak to było przewidziane w pierwotnym projekcie, lecz Sąd Najwyższy. Pozatem zostały znacznie obniżone wbrew poprzedniemu projektowi przewidziane stawki kary.

partego na większości parlamentarnej. W praktycznym znaczeniu oznacza to, iż Papan ma stwierdzić, czy będzie możliwym utworzenie gabinetu przy udziale narodowych socjalistów, niemiecko - narodowych i centrum. Sondowanie w tym kierunku opierać się będzie na wynikach dotychczasowych pertraktacji między stronnictwem t. zw. frontu harzburgskiego, które, zdaniem kół poinformowanych, postąpiły już bardzo daleko.

Wedle doniesień prasy Hitler, który miał wyjechać do Weimaru pozostanie przez niedzielę w Berlinie, aby osobiście kierować rokowaniami i w każdej chwili być do dyspozycji prezydenta Rzeszy.

Papen, jak informują dzienniki, proponuje Hindenburgowi nominację Hitlera na kanclerza gabinetu większości parlamentarnej. „Boersen Kurier” donosi, że Hitler przedłoży Hindenburgowi następującą listę ministrów:

Sprawy zagraniczne — Papen, lub Neurath,

Reichswehra — generałowie Hasse lub Stuelpnagel,

sprawy wewnętrzne i komisarz Prus — Frick,

finanse — Schacht,

gospodarka — Seldte,

wyżywienie i handel — Hugenberg.

Szczegóły upadku Boncoura

Rząd Paul Boncoura został obalony, jak wiadomo, w sobotę po dwudniowej dyskusji nad projektem budżetowym komisji finansowej. Izba przystąpiła do dyskusji nad artykułem 6, przewidującym 500 milionów wpływów dla skarbu. Komisja finansowa wyłączyła ten artykuł z projektu rządowego. Premier Paul Boncour zażądał od parlamentu wypowiedzenia się nie tylko do art. 6, lecz co do samej zasady projektu rządowego, zmierzającego do zachowania równowagi między oszczędnościami, ofiarami wymaganymi od funkcjonariuszów państwowych oraz nowymi podatkami. W miarę przedłużania się dyskusji walka stawała się coraz bardziej zażarta. Wreszcie większość rozpadła się, tworząc następnie koalicję prawicowo - socjalistyczną przeciwko rządowi, którego popierali prawie wyłącznie radykalowie społeczni. Premier Boncour przed głosowaniem zaapelował do większości lewicowej, lecz frakcje powzięły już decyzję i apel premiera nie zdołał zmienić stanu rzeczy. Blum w kilku słowach wyraził żal socjalistów, iż nie mogą udzielić rządowi swego poparcia. Wówczas premier postawił kwestję zaufania. O godz. 6-ej rano przystąpiono do głosowania. Przeciwko rządowi, wypowiedziało się 390 posłów, za rządem

Herriot

193. Deputowani wszystkich ugrupowań politycznych urządzili opuszczającym członkom gabinetu manifestację, wyrażając sympatię i uznanie za okazaną odwagę i energję, z jaką rząd bronił swego projektu.

W kuluarach izby deputowanych wymieniają nazwiska Daladier, Herriota oraz Steega na stanowisko premiera. Doświadczenie ostatnich dni wykazało, że nie chodzi tu tylko o osobę premiera, lecz również o znalezienie kogoś na stanowisko ministra finansów. Prezydent Lebrun przyjął szereg wybitnych osobistości politycznych, reprezentujących wszystkie stronnictwa. Przyjęci byli Berenger, Barthou, Tardieu, Herriot, Blum i inni.

Ogólnie panuje przekonanie że sytuacja jest trudna i wymaga jaknajprędszego zakończenia przesilenia.

Na froncie gospodarczym

Dodatnie objawy na polskim rynku pieniężnym

Bank Gospodarstwa Krajowego oświadczył o położeniu gospodarcze Polski za miesiąc grudzień roku ubiegłego jak następuje:

Zaznaczające się od połowy ubiegłego roku oznaki ustabilizowania się obecnej sytuacji gospodarczej są utrzymywane dotychczas. Silny jeszcze w pierwszym półroczu spadek produkcji przemysłowej i obrotów handlowych został naogół zahamowany, a w najważniejszych pod względem gospodarczym krajach zaznaczył się nawet pewien ruch zwykły w produkcji przemysłowej. Na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych utrzymywała się zwykła tendencja kursów, podtrzymana przez dużą płynność i niskie stawki procentowe na rynku pieniądza krótkoterminowego.

Położenie rolniczych krajów w środkowej i południowo-wschodniej Europie jest trudniejsze, aniżeli krajów przemysłowych, wskutek dalszego pogorszenia na rynkach zbożowych i wytworów hodowli rolniczej. Wzrastające trudności w pokrywaniu coraz większych niedoborów w gospodarce publicznej w połączeniu z wysokimi ciężarami z tytułu zadłużenia zagranicznego stanowią w tych krajach poważną przeszkodę w walce ze skutkami przesilenia gospodarczego.

Rolnictwo i przemysł

Ogólne położenie gospodarcze Polski nie doznało w końcu ubiegłego roku poprawy, gdyż położenie rolnictwa wskutek trwałego spadku cen zbóż i pogorszenia się zbytu innych artykułów produkcji rolniczej było w dalszym ciągu bardzo trudne. Jednocześnie stan produkcji przemysłowej obniżył się częściowo pod wpływem czynników sezonowych, w dużej jednak mierze wskutek trwających trudności zbytu. Zmniejszone zapotrzebowanie na rynku krajowym, jak również trudności w eksporcie spowodowały spadek wytwórczości górnictwa węglowego i hutnictwa żelaznego. Nieco korzystniej natomiast kształtowało się położenie przemysłu naftowego i hut cynkowych, które naogół zdołały utrzymać w grudniu poprzednie rozmiary produkcji i zbytu.

Jak zwykle w końcu roku, przemysł włókienniczy ograniczył ze względu na okres międzysezonowy zatrudnienie fabryk dość silnie, nie znajdując dostatecznego zbytu dla swoich wyrobów. Długotrwały zastój działalności inwestycyjnej i wpływy sezonowe wywołały, podobnie, jak w hutnictwie, dalszy spadek ruchu w branży metalowo-maszynowej.

Ekspert materiałów i wyrobów drzewnych został w ciągu grudnia r. ub. utrzymany, ogólnie jednak położenie tej gałęzi ze względu na małe zapotrzebowanie drzewa w kraju i niski stan zatrudnienia pozostało niepomyślne.

Dodatni bilans handlowy

W związku ze zbliżającym się wiosennym sezonem nawozowym zwiększyła się nieco wytwórczość nawozów sztucznych, natomiast w niektórych innych działach przemysłu chemicznego stan obrotów i wytwórczość zmalały. Zatrudnienie w przemyśle spożywczym obniżyło się po zakończeniu kampanji w cukrownictwie i ograniczeniu pracy w innych zakładach tej gałęzi. Podobnie w przemyśle ceramicznym, cementowym i wapiarskim znaczna część zakładów została unieruchomiona po zakończeniu sezonu budowlanego.

Krótkotrwałe ożywienie przedsięwzięte w handlu na rynku wewnętrznym ograniczyło się do nielicznych artykułów pierwszej potrzeby. Wskaźniki cen towarów obniżyły się dość silnie, przyczem rząd prowadził nadal intensywną akcję, zmierzającą do obniżki sztywnych cen artykułów przemysłowych. Obroty towarowe zagranicą w ciągu grudnia r. ub. zmalały wskutek spadku eksportu, czynne saldo bilansu handlowego utrzymane zostało jednak nadal.

Sezonowy wzrost liczby poszukujących pracy przybrał w grudniu r. ub. na sile, zaznaczając się większym przyływem bezrobotnych, zwłaszcza w grupie robotników budowlanych, robotników włókienniczych, wśród metalowców oraz górników, a także w grupie pracowników umysłowych.

Na tle omówionych trudności ogólnogospodarczych stan rynku pieniężnego Polski w końcu ubiegłego roku znamionuje szereg objawów dodatnich, które świadczą o postępie konsolidacji w tym dziale gospodarstwa narodowego. Sytuacja walutowa polepszyła się znacznie, gdyż odpływ walut z Banku Polskiego ustał w drugiej połowie ubiegłego roku zupełnie, co dowodzi, że służnąca była polityka Banku Polskiego nieuciekania się do zarządzeń reglamentacyjnych. Stan rezerw kruszcowo-walutowych Banku Polskiego wykazuje w miesiącu grudniu dalszy wzrost. Ultimo roczne przeszło w bankach bardzo spokojnie, gdyż prawie wszystkie instytucje finansowe cechuje wysoki stan pogotowia kasowego. Trwający w ciągu 1931 roku duży odpływ wkładów ustał w r. 1932 całkowicie, a specjalnie należy podkreślić, że w centralnej instytucji oszczędnościowej, Pocztovej Kasie Oszczędności, nastąpił znaczny wzrost wkładów oszczędnościowych, stanowiąc w skali rocznej największy przyrost wkładów w okresie 9-letniej działalności P. K. O. Na rynku papierów wartościowych wzrosło zainteresowanie dla pożyczek państwowych, natomiast kursy prywatnych papierów procentowych, redagujących konwersji, obniżyły się silnie, zaś kursy papierów emitowanych przez banki państwowe nie wystrząsały w dalszym ciągu żadnych wahań, przyczem podkreślić trzeba wzrost zainteresowania temi papierami.

ty stanowią teraz jedną z największych potęg militarnych. Rosja powołuje rok rocznie 1.200.000 rekrutów: 400 tys. dla armji czynnej, 800.000 dla armji terytorjalnej. O ile się pomyśli komu Rosja na wypadek konfliktu udzieli ewentualnego poparcia zbrojnego, to ma się prawo być niespokojnym i postawić sobie pytanie, czy też nie należałoby w tej sprawie poczynić czegoś ze strony Francji. Pod naciskiem właśnie tej troski — zaznacza Herriot — podpisał on wówczas, gdy był premierem, sowiecko-francuski pakt o nieagresji już po podpisaniu analogicznego paktu przez Polskę i w pełnym porozumieniu z Rumunją.

Polska nad Bałtykiem

Odczyt Herriota w Paryżu

B. premer Herriot wygłosił w Paryżu odczyt na temat stanowiska Francji wobec Europy wschodniej.

Mówiąc o Polsce, Herriot przypomniał węzły intelektualne, jakie istnieją oddawna między Francją a Polską. Polska — mówił — powołana jest w porozumieniu z Francją do odegrania ważnej roli w sprawach związanych z Bałtykiem.

Przechodząc do omówienia stosunku Francji do Rosji, Herriot podkreślił, że nie należy zajmować się nigdy wewnętrzną polityką i ustrojem innych państw. Francja nie może pozostać obojętną wobec Rosji, i musi sprawę rosyjską tembardziej się zajmować, że Sow-

ty stanowią teraz jedną z największych potęg militarnych. Rosja powołuje rok rocznie 1.200.000 rekrutów: 400 tys. dla armji czynnej, 800.000 dla armji terytorjalnej.

O ile się pomyśli komu Rosja na wypadek konfliktu udzieli ewentualnego poparcia zbrojnego, to ma się prawo być niespokojnym i postawić sobie pytanie, czy też nie należałoby w tej sprawie poczynić czegoś ze strony Francji.

Pod naciskiem właśnie tej troski — zaznacza Herriot — podpisał on wówczas, gdy był premierem, sowiecko-francuski pakt o nieagresji już po podpisaniu analogicznego paktu przez Polskę i w pełnym porozumieniu z Rumunją.

Królewska para jugosłowiańska w Rumunii

Od kilku dni bawi w Rumunii jugosłowiańska para królewska. W czasie pobytu w Rumunii królestwo Jugosłowiańscy zwiedzili m. in. w towarzystwie króla Karola rumuńskiego i następcy tronu ks. Michała wielką rafinerję nafty Campina. Na zdjęciu naszym widzimy króla jugosłowiańskiego Aleksandra (2) króla Karola rumuńskiego (3) i księcia Michała (1), zwiedzających rafinerję.

Ajent G. P. U. w Watykanie

Afera Dejbnera w komisji „Pro Russia“

Kilka dni temu zamieściliśmy rewelacyjną wprost w swej groźbie wiadomość o zdemaskowaniu ajenta G. P. U. w Watykanie, działającego w komisji „Pro Russia“. Okazało się mianowicie, że sekretarz osobisty ks. arcybiskupa d'Herbigny, przewodniczącego tejże komisji, mianem ks. kard.(!) Aleksander Dejbnier był ajentem moskiewskim. Uciekł on, jak krąży pogłoski z Rzymu — do Berlina(!), gdzie wziął „ślub“ z komunistką rosyjską, poczem udał się do Sowieców, zabierając ze sobą ważne dokumenty komisji „Pro Russia“.

„Gazeta Polska“ z 28 bm. zamieszcza następujące bliższe dane dotyczące tej zbrodniarza: „Wykryty ajent G. P. U. w sekretaracie osobistym biskupa d'Herbigny w Rzymie, ks. kard. wschodniego obrządku, Aleksander Dejbnier jest synem również księdza Jana Dejbniera z Petersburga.

Jan Dejbnier, prawnik, za czasów carskich będąc naczelnikiem ziemskim w saratowskiej gubernji, potajemnie przyjął katolicyzm i ożenił się ze Szwajcarką-katoliczką. Gdy ówczesny gubernator saratowski, późniejszy premier Stołypin, o tem się dowiedział, wycofał go z prowincji i wziął do swej kancelarji na osobistego sekretarza. Uzyskawszy urlop, Dejbnier wyjechał zagranicę, w ciągu 3 miesięcy(?) odbył studia teologiczne we Lwowie i przyjął święcenia kapłańskie. Wróciwszy do Saratowa w dalszym ciągu pełnił funkcje sekretarza Stołypina. Gdy Stołypin został ministrem spraw wewnętrznych — zabrał ze sobą do Petersburga Dejbniera, ale tu się wykryło jego kapłaństwo i Stołypin był zmuszony od siebie go usunąć. „Tolerowałem nielegalne przejście na katolicyzm, ale nie mogę mieć przy moim boku katol-

Sejmowa komisja przyjęła budżet w trzecim czytaniu

Sejmowa komisja budżetowa dokonała trzeciego czytania preliminarza budżetowego na rok 1933-34. W budżecie Sejmu przyjęto poprawki sprawozdawcy posła Czernichowskiego, zwiększające wydatki na bibliotekę sejmową o 2,040 zł. przy jednoczesnym zmniejszeniu o taką samą sumę wydatków specjalnych. W dochodach zmniejszono wpływ z hotelu poselskiego o 20.000 złotych. W budżecie ministerstwa spraw wewnętrznych zmieniono nazwę paragrafu kary administracyjnej na grzywny. Poprawka ta uzasadniona jest zmianą odpowiedniej ustawy.

W budżecie ministerstwa rolnictwa i reform rolnych przyjęto poprawki referenta, zmniejszające wydatki w dziale lasów państwowych: o 708.000 wydatki na administrację, o 125.000 zł wydatki gospodarcze, o 1.950.000 zł wydatki inwestycyjne, o 314.150 zł wydatki różne i o 623.000 zł różne odpisy. W monopolu spirytusowym dokonano pewnych przesunień w granicach 120.000 zł w ten sposób cały preliminarz budżetowy przyjęto w trzecim czytaniu.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się w poniedziałek. Na porządku dziennym znajduje się projekt ustawy skarbowej oraz referat generalny posła Miedzińskiego.

Rokowania handlowe polsko-włoskie

Rokowania handlowe polsko-włoskie, prowadzone w grudniu roku ub. w Rzymie przerwane zostały na okres świąteczny. Rokowania polsko-włoskie mają być wznowione w najbliższych dniach. Członek delegacji polskiej radca ministerstwa przemysłu i handlu p. Łada wyjechał już z Warszawy do Rzymu, celem przeprowadzenia wstępnych prac przygotowawczych. — Polskiej delegacji przewodniczy p. wiceminister Doleżał.

Plan finansowy Banku Gospodarstwa Krajowego

Pod przewodnictwem prezesa dr. Romana Góreckiego odbyło się posiedzenie rady nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego, na którym rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie z wykonania planu gospodarki finansowej Banku za czwarty kwartał roku ubiegłego. Następnie rada zatwierdziła plan finansowy Banku na pierwszy kwartał roku bieżącego, jak również załatwiła szereg spraw bieżących.

Prezes NIK u Pana Prezydenta Rzplitej

Pan Prezydent Rzplitej przyjął w dniu 27 bm. prezesa Najwyższej Izby Kontroli, dr. Jakóba Krzemieńskiego. Prezes Krzemieński przedłożył Panu Prezydentowi sprawozdanie o bieżących pracach kontroli państwowej.

Pawilon polski na wystawie w Chicago

Izba Handlowa Polsko-Amerykańska w Warszawie otrzymała wiadomość ze Stanów Zjednoczonych, że Polska Spółka Architektoniczna w Chicago p. Łazarewicz i Tucker przystępuje do budowy pawillonu polskiego na terenie wystawy chicagowskiej. Dla wystawców z Polski zarezerwowano 4 tys. stóp kwadratowych w cenie 4 dolarów za stopę. Otwarcie wszechświatowej wystawy w Chicago nastąpi 1 czerwca r. b. i trwać będzie do listopada.

Prasa japońska w Chinach

Od kwietnia r. b. otrzymały Chiny ze Stanów Zjednoczonych 150 aeroplanów bojowych. Poza to Chiny posiadają 200 samolotów wojennych, które Ameryka postawiła do ich dyspozycji wraz z pilotami amerykańskimi. Nie wolno nam przeczać tego faktu (Tokio-Zizi).

Za przestępstwa przeciw państwu

Zakres działania sądów wojskowych

W związku z wejściem w życie nowego kodeksu karnego wojskowego podkreślić należy, że obecnie wojskowym sądom podlegają za przestępstwa, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o karach za szpiegostwo i inne przestępstwa przeciw Państwu:

1) osoby, które na zasadzie stosunku publicznego - prawnego lub umownego pełnią służbę w poszczególnych działach administracji wojskowej jak np. urzędnicy, urzędnicy, niżsi funkcjonariusze, a nawet robotnicy — o ile popełnili te przestępstwa w czasie trwania tego stosunku;

2) osoby, zatrudnione w przedsiębiorstwach przemysłowych publicznych i prywatnych, a więc kierownicy, pracownicy umysłowi i fizyczni, stráže i t. p. — o ile popełnili te przestępstwa w związku z wykonywaniem umowy lub zlecenia co do dostawy przedmiotów zaopatrzenia wojska.

Powyzsze osoby poddane zostały (rozkazem dowódcy Okręgu Korpusu Nr. 8 jako d-cy właściwego dla Wojskowego Sądu Okręgowego nr. 8 w Grudziądzu) postępowaniu doraźnemu w sądach wojskowych.

1) za ujawnienie — wiadomości i dokumentów, które ze względu na dobro Państwa Polskiego należy zachować w tajemnicy przed rządem obcego państwa — obcemu rządowi lub osobie w jego interesie działającej, albo innej osobie w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa, lub jego sił zbrojnych;

2) za zbieranie powyższych wiadomości,

uzyskanie lub staranie się o uzyskanie powyższych dokumentów, lub zapoznanie się z nimi, sporządzanie planów, szkiców lub wizerunków budowli lub urządzeń wojskowych, do których wstęp jest wzbroniony — w celu narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, albo celem ujawnienia lub zakomunikowania ich rządowi obcego państwa lub osobie w jego interesie działającej, jeżeli wiadomości te były sprawcy dostępne wskutek podjęcia się pracy dla Państwa lub ze względu na urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe;

3) za komunikowanie obcemu rządowi lub osobie w jego interesie działającej, jakichkolwiek wiadomości lub dokumentów dotyczących wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, albo wiadomości, dokumentów, dotyczących stosunków politycznych, dyplomatycznych lub gospodarczych Państwa Polskiego wiedząc, że mogą być użyteczne obcemu rządowi na wypadek wojny lub w jego nieprzyjaznych dla Państwa Polskiego działaniach lub zamierzeniach — o ile sprawca działał z naruszeniem obowiązków urzędu publicznego lub służby publicznej.

Port rybacki w Pucku

Wśród wielu dzieł wystawionych w zimowym salonie Towarzystwa Zachęty do Sztuk Pięknych w Warszawie zwraca ogólną uwagę „Port rybacki w Pucku” pendzla znanej artystki p. Krzyżanowskiej.

Projekty nowych ustaw

W łonie rządu odbywają się obecnie kołowe prace nad szeregiem projektów ustawodawczych, które wniesione będą do Sejmu jeszcze w czasie obecnej sesji budżetowej.

M. in. przygotowana jest zapowiedziana przez min. Zarzyckiego ustawa kartelowa — prace nad tą ustawą znajdują się obecnie w stadium ostatecznych uzgodnień między zainteresowanymi ministerstwami. Nadto opracowywany jest projekt ustawy prasowej, projekt ustawy aptekarskiej, oraz szereg projektów z dziedziny ustawodawstwa finansowo-rolnego, — m. in. ustawa o konwersji pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego, udzielenych najszabszym finansowo pożyczkobiorcom w związku z parcelacją.

Umowa handlowa z Anglią

Biuro traktatowe w imieniu Rady Traktatowej samorządów i organizacji gospodarczych przedstawiło czynnikom miarodajnym postulaty w związku ze spodziewaną rewizją traktatu handlowego Polski z Wielką Brytanią. Jak wiadomo, sprawa zrewidowania dotychczasowej umowy handlowej z Anglią, stała się aktualna zarówno wobec zmian w polityce handlowej za graniczną Wielkiej Brytanii, jak również wobec wejścia w życie na jesieni r. b. nowej polskiej taryfy celnej.

Zgon powstańca

W Pecs na Węgrzech zmarł w 101 roku życia Józef Hubert urodzony w Krakowie uczestnik powstania polskiego w 1848 roku Hubert zbiegł po upadku powstania na Węgry. Pogrzeb jego stał się prawdziwą manifestacją przyjaźni węgiersko-polskiej i odbył się przy udziale olbrzymich tłumów ludności Pecs i okolicy.

Delegat Polski w Biurze Pracy w Genewie

Pan Prezydent Rzplitej podpisał dekret, mianujący dr. Stanisława Jurkiewicza, b. ministra pracy i opieki społecznej, delegatem rządu polskiego do Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy w Genewie.

Stafem miejscem pobytu delegata Polski do Rady Administracyjnej MBP będzie Warszawa

Obwiepol niemiecki działa

Prowadząc dalej antysewickie manifestacje na uniwersytecie wrocławskim przeciwko profesorowie Cohnowi, narodowi socjaliści rozpoczęli systematyczną akcję terrorystyczną, — zmierzającą do przerwania wszelkich wykładów na tej uczelni. W szeregu sal wykładowych rzucano bomby cuchnące i spowodowano wybuch nowej petardy dla wywołania paniki.

Wskaźnik cen za grudzień wykazał wzrost na artykuły kartelowe

Jak komunikuje ministerstwo przemysłu i handlu, na podstawie danych Instytutu Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen, wskaźnik cen hurtowych, obliczony na koniec grudnia ubiegłego roku, wykazał w porównaniu do poprzedniego miesiąca dalszy spadek, a mianowicie z 61 proc. (porównaniu do przeciętnej w roku 1928 — 100) do 59,8 proc. czyli o 2 procent.

Spadek cen ogniskował się przede wszystkim wśród artykułów żywnościowych i półfabrykatów przemysłowych. Z tych podkreślić należy ceny nabiału, które spadły w grudniu o 14 proc., ziemiopłodów o 7 proc., mineralnych materiałów budowlanych o 6 proc., drzewa obrobionego o 5 proc., przędzy o 4 proc., skór wyprawionych o 7 proc.,

Należy zaznaczyć przytem, że stosunek wskaźnika cen artykułów skartelizowanych do nieskartelizowanych surowców i półfabrykatów wykazał dalszy wzrost z 2,05 do 2,10. Natomiast stosunek cen artykułów sprzedawanych do nabywanych przez rolnictwo wykazał dalszy spadek, a mianowicie z 0,55 do 0,51.

Na zasiłki dla bezrobotnych

Pod przewodnictwem wiceministra opieki społecznej p. Kazimierza Rożnowskiego, odbyło się posiedzenie zarządu głównego Funduszu Bezrobocia. Na posiedzeniu tem uchwalono na wniosek komisji budżetowej preliminarza F. B. na miesiąc luty. Przewiduje on m. in. na zasiłki ustawowe dla bezrobotnych robotników 2.693.030 zł, przyczem przypuszczalna liczba robotników, uprawnionych do pobierania ustawowych zasiłków z Funduszu Bezrobocia, wyniesie około 60.000 osób.

Po stronie wpływów przewidziana jest na luty suma 3 milj. zł. z tytułu wkładek i ustawowej dopłaty ze skarbu państwa.

Zniżka na giełdach

Światowe giełdy papierów wartościowych cechowała w tygodniu ubiegłym ogólna niechęć do zawierania transakcji i dość znaczny spadek kursów, który zaznaczył się szczególnie w pierwszych dniach. Pod koniec tygodnia nastąpiła na giełdach przeważnie zwykła notowań, która jednakże nie pokryła strat, poniesionych na początku okresu sprawozdawczego.

Międzynarodowy wskaźnik akcji, obliczony na podstawie wskaźników 10 najpoważniejszych giełd wynosił, biorąc za podstawę rok 1927 — 100, na dzień 21 stycznia rb. 38,9, wobec 39,2 na 14 stycznia, 39,3 na 7 stycznia rb, 39 na 31 grudnia ub. roku i 115,9 na początku roku 1929

Zagranica o budżecie polskim

„Wiener Wirtschafts Woche” zamieszcza artykuł o budżecie państwa polskiego, zaznaczając, że minister Skarbu Zawadzki czyni szlachetne starania, by przez zarządzenia oszczędnościowe doprowadzić budżet do równowagi. — Rząd polski odrzuca energicznie wszystkie projekty zmierzające do zamaskowanej lub jawnej inflacji i podkreśla konieczność utrzymania stałości waluty i równowagi budżetu.

Zamówienia holenderskie w Łodzi

Bawił w Łodzi prezes Izby Handlowej Polsko — Holenderskiej, — celem sfinalizowania rokowań w sprawie wykonania zamówień holenderskiego Domu Holdingowego. Jak wiadomo wzamian za owoce południowe Dom zakupuje w Łodzi partje towarów bawełnianych drukowanych, półbawełnianych oraz konfekcje i kosule. W wyniku bowiem przeprowadzonych bezpośrednio rozmów z zainteresowanymi firmami wszystkie oferty zostały uzgodnione i transakcja ta zostanie w dniach najbliższych ostatecznie zakończona.

Wywóz żyta

W okresie pierwszych pięciu miesięcy bieżącego roku rolniczego, tj. od 1 sierpnia 1932 roku do 1 stycznia 1933 roku, sprzedane zostały następujące ilości żyta polskiego: ogółem wywieziono, względnie zakontraktowano 155 tys. ton, w tem dostawy do Danii wyniosły 47 tys. ton, do Belgii 36 tys. ton, do Holandji 20 tys. ton, do Niemiec 25 tys., do Finlandji 3 tys. ton do Francji 1,7 tys. do Norwegji 500 ton i do Szwecji 350 ton; dostawy do portów obliczane są na 25 tys. ton.

Biała trucizna

W Zurychu wykryto wielką aferę handlu narkotykami. 45 aptekarzy zostało oskarżonych o wydawanie narkotyków na nieważne lub fałszywe recepty.

W Czechosłowacji o Pomorzu

Odczyt w Pradze o polskich portach

W tym samym czasie, gdy propaganda niemiecka rozwijała najrozleglejszą działalność, skierowaną zwłaszcza przeciwko Polsce, czechosłowacka, opinia publiczna żywo interesuje się wszystkim, co ma łączność z Pomorzem i obu portami polskimi: Gdańskiem i Gdynią. Coraz częściej w prasie czechosłowackiej spotykamy artykuły, w których różni publicyści przedstawiają stanowisko Polski i poświęcają obszernie uwagi o Pomorzu, odpierając argumenty propagandy niemieckiej.

Niedawno odbył się w Pradze staraniem polsko - czechosłowackiego Towarzystwa odczyt na temat spraw polskich. Odczyt zagał p. Konsul Matouszek, który wskazał na konieczność popularyzacji spraw polskich w społeczeństwie czechosłowackim, poczem udzielił słowa prelegentowi p. Rudolfowi Pilatowi dyrektorowi w Masarykowej Akademji Pracy, który wygłosił odczyt „O polskim Pomorzu”. Odczyt jego był nadzwyczaj ciekawy, ze względu na to, że przedstawił historyczny rozwój Pomorza od samego początku. Cyframi

wykazał prelegent, że Pomorze to odwieczna ziemia polska, na której Niemcy byli tylko przybyszami. Cyfrowo zobrazował również stosunki narodowościowe i szkolne w tym kraju w obecnych czasach, wskazując na prawa, z jakich korzysta tamtejsza mniejszość niemiecka. Prelegent porównał przy tej sposobności położenie Niemców w Polsce z położeniem mniejszości polskiej w Niemczech.

Drugą część wieczoru wypełnił odczyt dyrektora przedstawicielstwa polskich kolei i portów Gdyni i Gdańska w Pradze p. radcy ministerjalnego Jana Butlera na temat: „porty polskie: Gdynia i Gdańsk”. Interesujący ten odczyt, w którym prelegent cyfrowo zobrazował rozwój obu portów i ruch handlowy w dzisiejszych czasach wystuchany był z wielką uwagą. P. radea Butler jasno i rzeczowo wykazał, jakie korzyści przynieść może Gdynia dla czechosłowackiego świata kupieckiego, który coraz to bardziej pożywa się interesować tym portem.

Demonstracja taksówek w Wiedniu

pod hasłem zniesienia podatku od benzynu

Wiedeń w ubiegły piątek był widownią nie zwykłej demonstracji. Deputacja przedsiębiorców i szoferów automobilowych udała się do ministerstwa skarbu, aby domagać się zniesienia podatku od benzynu. Dla wywarcia presji w sprawie żądań szoferów stanęły niespodziewanie wszystkie taksówki na placu Świętego Szczepana i na wszystkich pobliskich ulicach. W ciągu krótkiego czasu cały plac św. Szczepana i okoliczne ulice zostały zablokowane taksówkami. Stanęły także autobusy, których centrum stanowi właśnie plac św. Szczepana. Cała komunikacja w centrum miasta została w ten sposób uniemożliwiona. Blokada taksówek zwiększała się coraz bardziej, gdyż nadjeżdżące taksówki zatrzymywano a pasażerów zmuszano do wysiadania. Policja, zaskoczona zniemacką demonstracją, była bezradna. W ciągu popołudnia aresztowano 11

członków komitetu kierującego demonstracją. Wreszcie zarządzony został alarm garnizonu wiedeńskiego. Poszczególne oddziały obsadziły teren demonstracji. Policja postawiła demonstrantom ultimatum, że albo zaniechają demonstracji albo taksówki, znajdujące się na ulicach będą usunięte przymusowo.

Deputacja szoferów, która zgłosiła się do ministra skarbu nie została przyjęta. Oświadczono jej, że jak długo trwać będzie blokada w centrum miasta, deputacja nie zostanie przyjęta.

W godzinach wieczornych sytuacja była jednak bardzo poważna, gdyż elementy radykalne przedmieście poczęły się gromadzić w centrum miasta.

Oddziały wojskowe obsadziły gmachy publiczne.

KRONIKA

wtorek
31
stycznia

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-kat.

Poniedziałek Martyny
Wtorek Piotra

— Dyżur nocny aptek do dnia 2 lutego włącznie pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, tel. 3-01.

REPERTUAR TEATRU.

Tani poniedziałek wypełni melodyjna operetka „Marjetta” — W Kolla, po cenach znizowanych.

REPERTUAR KIN.

Apollo: — przepiękny film morski najnowszej polskiej produkcji p. t. „Zew morza” z Marią Malicką, Norą Ney, Jerzym Marrem i in. wybitnymi artystami scen polskich. Ponadto historyczny dodatek p. t. „Od Komendanta do Marszałka”. Orkiestra pod batutą E. Górne-go.

Bałtyk: — emocjonująca atrakcja dla miłośników wrażeń i przygód niebezpiecznych p. t. „Triumf cowboya”, w której porwano swą gra niezrównany Kan Maynard. Ponadto doskonały dramat p. t. „Place Waszyngtona nr. 13”. Początek seansów o godz. 17.

Kryształ: — przebojowa szampańska komedjo-operetka filmowa p. t. „Godzina z tobą”, z najsympatyczniejszą parą artystów: Janetką Mac Donald i Mauricem Chevalierem w rolach głównych. Humor — wystawa — treść — muzyka (Oskara Straussa). Ponadto ndprgrm.

Marysińska: — Dramat wschodni „Miłość Arabki” oraz komedia „Zwycięzca”.

Nowości: — wspaniałe dzwinkowice p. t. „Baski i cienie miłości” z tascynującą Silvją Scaey i Fredrykiem Marchem w rolach głównych. Akcja, pełna niezwykłego napięcia porwano widzów. Ponadto interesujący tygodnik Paramounta.

Rewja: „Republika Piratów” i rewja p. t. „Ciepło i wesoło tylko w kinie Rewja”.

Z m. s. s.

— **Zw. Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914-19** — Koło Bydgoszcz. Nadzwyczajne plenarne zebranie we wtorek, 30 bm. Ze względu na ważność spraw, jak wydanie nowozweryfikowanym członkom książeczek wojskowych i nowych legitymacji członkowskich, obecność wszystkich członków obowiązkowa.

— **Zw. Weteranów Powstań Narodowych R. P. z 1914-19** — Koło Kolejarzy Bydgoszcz. Roczne walne zebranie 9 lutego o godz. 18.30 w lokalu p. Mellerera, Pl. Piastowski 17.

— **Pracownicy gastronomiczno-hotelowi.** Zebranie plenarne 30 bm. o godz. 1 w nocy w lokalu p. Deruckiego, rest. „Bagatela”. Ważne sprawy. Przybycie każdego obowiązkowe.

— **Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie.** Plenarne zebranie odbędzie się w poniedziałek 30 bm. wieczorem o godzinie 8 w Hotelu Lenąmą przy ul. Długiej. Ważne sprawy. Komplet konieczny.

— **Baczność Koła BBWR!** Rada Grodzka podaje do wiadomości wszystkich członków Bloku, iż został sprowadzony film obrazujący życie i czyny Marszałka Piłsudskiego, który wyświetlany będzie w Kinie „Apollo” ul. Krasieńskiego (dawniej „Paw”) od dziś dn. 28 do 1 lutego włącznie. Początek seansu o godz. 19-ej. Poleca się wszystkim członkom Bloku skorzystać z tej okazji i zapoznać się z tym obrazem, doskonałym tak pod względem historycznym, jak i technicznym.

— **Akademja z okazji Imienin P. Prezydenta R. P.** Rada Grodzka BBWR urządza we środę, dnia 1 lutego o godz. 19.30 (7.30 wiecz.) w auli Gimnazjum Klasycznego przy Placu Wojskości celem uczczenia dnia Imienin Pana Prezydenta Rzplitej inż. Ignacego Mościckiego uroczystą akademję z następującym programem: 1) Występ chóru Reprezentacyjnego Kolejarzy „Hasło” pod batutą dyr. Jaworskiego. 2) Utwory orkiestry Kolejowej dyr. p. Szuis. 3) Deklamacja. 4) Odczyt p. prof. Stanisława Góralczyka. 5) Hymn narodowy — orkiestra. Bliższe szczegóły uroczystości podamy w następnym numerze.

— **Doroczny Bal Polskiego Białego Krzyża.** Polski Biały Krzyż, stając do pomocy władzom wojskowym, prowadzi na terenie tutejszego garnizonu nauczania żołnierzy, zaprowadza bibliję tekij żołnierskie. Pragnąc stworzyć jaknajlepsze warunki do rozwoju życia osobistego żołnierza, zamierza Polski Biały Krzyż przystąpić do zorganizowania dalszych świetlic. Celem przysporzenia funduszy na te cele odbędzie się w sobotę dnia 18 lutego 1933 roku doroczny bal w salach hotelu Pod Orłem.

Sądymy, że całe społeczeństwo, któremu tak bliskim i drogim jest postać żołnierza polskiego, poprze imprezę karnawałową tutejszego Białego Krzyża.

200 bezrobotnych znajdzie wkrótce pracę!

Dyrekcja Lasów Państw. uruchamia tartak Zimne Wody

Dowiadujemy się, że Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, wydzierżawiła tartak Zimne Wody firmie „Sosna Polska” Sp. Akc. w Bydgoszczy, położone przy szosie toruńskiej. W celu uruchomienia go, wydelegowany został zarządca tartaków państwowych, — inż. Wiura, były dyrektor tartaku Lloyd Bydgoskiego znany w naszym mieście z wybitnej działalności społecznej.

Personel biurowy został już skompletowany, robotnicy zaś których liczba dosięgnie dwustu ludzi, będą przyjmowani z chwila uruchamiania poszczególnych działów.

Fakt ten spotka się niewątpliwie z wielkim uznaniem społeczeństwa bydgoskiego, gdyż ubędzie — dzięki wysiłkom Rządu — 200 ludzi dotychczas pozostających bez pracy.

Z kursów oświatowych

Związku Legionistów Oddziału bydgoskiego

Oddz. Bydgoski Związku Legj. przejawiający już od dawna podziwu i uznania godną aktywność, podjął przed niedawnym czasem nader zbożną inicjatywę zorganizowania dla swych członków, oraz innych pokrewnych organizacji wieczornych kursów oświatowych, stawiając sobie przytem za cel jaknajszersze krzewienie oświaty narodowej, a temsamem przyczynienie się do upełnowartościowania swych członków w kierunku intelektualnym, obywatelskim i społecznym. Tej koncepcji stworzenia niejako szkoły świadomości narodowej, w głębszym tego słowa znaczeniu, przyklasnąć należy z całego serca gdyż przyczyniając się z jednej strony do zacieśnienia węzłów współzycia towarzyskiego, stanowi jednocześnie potężny czynnik rozwoju intelektualnego, tak nieodzownego jako przeciwwaga bądź co bądź jednostronnej kultury i sprawności fizycznej, wchodzącej w zakres przysposobienia wojskowego.

Już dotychczasowe wyniki tej ze wszech miar szczęśliwie podjętej inicjatywy świadczą chlubnie nie tylko o racjonalności kursów oświatowych i o uodolnem ich kierownictwie, ale w pierwszym rzędzie o nader silnym i żywym oddźwięku jakie znalazły u spragnionych wiedzy szarych rzesz legionowych, jak i innych organizacji przysposobienia wojskowego. Dowodem tego zainteresowania liczna frekwencja kursów, skupienie słuchaczy oraz żywa, gorąca dyskusja, jak i poszczególne referaty wśród nich wywołują.

Na kursie czwartkowym (dnia 26. 1. br.) obszerny referat o technice organizowania życia społecznego wygłosił p. inż. Hermel. Referat ten poprzedziło krótkie przemówienie wiceprezesa Związku Legionistów p. Ostrzyckiego, poświęcone pamięci bohaterskich uczestników Powstania Styczniowego. Zebrani powstaniem z miejsc uczcili świetlaną pamięć najszlachetniejszych w narodzie „szaleńców”, którzy

w imię szczytnych haseł niepodległościowych niezawahali się ani przez moment całopalnej ofierze z życia i mienia, nie zlekli się śmierci w służbie Ojczyźnie żywej, acz skowanej.

Referent p. inż. Hermel podawszy na wstępie definicję techniki organizowania życia społecznego, wymienił, opierając się przytem na Konstytucji 3 Maja czynniki, na których technika ta się opiera, skreślił metody pracy oparte na duszy społecznej, szeroko sformułował pojęcie społeczeństwa, stosunki jego do narodu, zobrazował objawy życia społecznego, oraz prawa niem kierujące. Prelegent skłaniając się ku metodycznym wywodom znanego socjologa prof. Feliksa Koniecznego określił cel społeczeństwa polskiego, jako zachowanie ciągłości cywilizacji łacińskiej. Nieodzownym warunkiem pomyślnego i celowego rozwoju tejże cywilizacji oraz skutecznego odpiernania napierających na nią cywilizacji sąsiednich jest mocarstwowość Polski w rozumieniu całkowitej swobody rozwoju politycznego i gospodarczego. Technika organizacji życia społecznego w myśl wywodów p. Hermela — dokonywać się powinna, jeśli dopiąć ma swego celu w czworakim kierunku: kulturalnym, oświatowym, ekonomicznym i obrony Państwa. Ciekawy swój referat zakończył prelegent stwierdzeniem, że „Państwo Polskie musi być społeczne”.

Z kolei wywiązała się ożywiona dyskusja nad referatem kpt. Kulwiecia, wygłoszonym w dniu 19 bm. na inauguracyjnym kursie na temat i skiej idei mocarstwowej w perspektywie dziejów Polski.

Poziom dyskusja był nad podziw wysoki. Zebraniu przewodniczył nad wyraz sprawnie wiceprezes Zw. Leg. ob. Ostrzycki, który w najbliższą środę na trzecim z rzędu kursie oświatowym wygłosi ciekawie zapowiadający się odczyt o monopolach i kartelach.

Pobijemu wszystkie rekordy

Reduta Prasy zapowiada się świetnie. Na dzieńdobry, na dobry wieczór, na dobranoc czy na dowidzenia Bydgoszcz wita się i żegna: Czwarty luty: „Reduta Prasy”. Wszyscy na stanowiska.

Olbrzymie zainteresowanie skupia się wokół zapowiedzianego programu kabaretowego. Nazwiska czolowych ulubieńców działają magnetycznie. Co zatańczy Ciesielski? Co zaśpiewa Korabianka? A inni?

Józio Ciesielski mistrz nad mistrze przygotowuje aż trzy kawalki. Wystąpi solo z naszą lzydorą Duncan p. Martówna, a następnie bilet w składzie ośmiu naszych pięknych i akmarzenie girlsów oczaruje dwukrotnie widzów. Pani Korabianka szykuje coś niezwykłego. Zapytywana odmawia odpowiedzi. Jest pewna tylko jednego, że publiczność podziękuję jej buraganem oklasków.

Taka ekipa olimpijska jak panowie Cirin, Cybulski, Granowski, Oleński i Zayenda reklammy nie potrzebują. Gdyby każdy z nich tylko wyszedł i ukłonił się ich wielbiciele poszaleli by z radości, że przecież mogli ich zobaczyć na Reducie Prasy.

Kupcy bydgoscy pospieszili na wezwanie i karnie ustawili się do ogonka. Dotychczas zdołaliśmy zarejestrować w pierwszym rzędzie siedem firm cukierniczych, a mianowicie: Greya, Ciupka (Bristol), Kucharskiego z ul. Długiej, Stenzla, Stawiarza (Cukiernia Europejska), Rakowskiego (ul. Pomorska) i Fons & Miller (dostawcy surowców cukierniczych). Każda z wyżej wymienionych firm wystąpi z prawdziwym arcydziełem sztuki cukierniczej. Będą to marcepany, torty, sekcacje i t. p. Rywalizacja jest olbrzymia. Dopiero na bauprzekonamy się o jakości wyrobów i o niezwykłe dowcipnych pomysłach. A więc w górę serca i w górę żołądki!

Znana z dobroci starych wyrobów firma buwnicza P. Smolarka z ul. Poznańskiej nade-

ślała najmłodniejsze prunelki balowe Pan Krzyśko przedstawiciel na Bydgoszcz sławnego grudziądzkiego browaru Kuntersztyn ofiaruje dwie 6warłki piwa.

A jak krawat — to od Hirsza - Langierow! Tak mówią wszyscy mają sto procent racji. Ten doskonale zaopatrzony w najbardziej gustowne i najbardziej modne towary magazyn galanterji męskiej skomponował niezomarnie operową przesliczną kolekcję krawatów. Coś bajecznego! Panowie szykujcie fraki do nagrody.

Jeżeli tak dalek pójdzie, to z pośród dwóch tysięcy osób jakie minimum przybędzie na Redutę Prasy, tysiąc zostanie przez nas obdarowanych wspaniałymi nagrodami

Czy nie wierzycie?

Solec ku awski

— **Z walnego zebrania Kupców i Przemysłowców.** Na ostatnim walnym zebraniu wybrano zarząd w składzie: Krymski — prezes; Liberek wiceprezes; L. Borkowski skarbnik; Cz. Adamski sekretarz; W. Myk — zast. sekretarza, A. Borkowski, Kurek i Heinich; Komisja rewizyjna. W miesiącu lutym obchodzie będzie Towarzystwo 10 lecie swego istnienia.

— **Rocznica Styczniowa.** W dniu 22 bm. Solec obchodził 13 letnią rocznicę swej wolności wraz z 70 letnią rocznicą Powstania Styczniowego. Na sali w Strzelnicy odbyła się akademja podczas której okolicznościowe przemówienie wygłosił burmistrz miasta dyr. Czaczka. Następnie odegrano nastrojową sztukę wojskową pod tytułem: „Rozkaz” i krotochwile: „Zagłoba swa tem” wystawioną przez niestrudzonego Związe! Strzelecki. Dziwne jednak, że w uroczystości zupełnie udziału nie wzięli: Towarzystwo Powstańców i Wojaków, Kolejowe Przysposobienie Wojskowe, no i nauczycielstwo! Przycie to, — ale prawdziwe!

W Bydgoszczy powstało Koło

Tow. b. żołnierzy I. n. Strzelców wlkp. i Obronców Lwowa

Zebrani w dniu 14 bm. w lokalu „Pod Lwem” b. żołnierze I pułku Strzelców Wlkp. w liczbie 17 uchwaliłi większością głosów utworzenie koła, już istniejącego Towarzystwa w Poznaniu. Na przewodniczącego zebrania wybrano druha Czyżaka Marjana, na sekretarza drh Kinowskiego. Po wyczerpującem sprawozdaniu o celach i pracach bieżących Towarzystwa delegata Zarządu drh Treumanna z Poznania, odbyło się głosowanie, które większością głosów uchwaliło założenie koła. Do zarządu koła weszli drh.: Wawrzyniak prezes, drh Czyżak sekretarz, drh Gierczak skarbnik, drh Romiński zast. prezesa.

Dalsze prace organizacyjne dotyczące przyszłych zebrań itp. powierzono zarządowi do załatwienia. Następne zebranie miesięczne, które wyznaczono na dzień 4 lutego 1933, ze względu na formalnych nie odbędzie się. Termin tego zebrania będzie ogłoszony w prasie miejscowej.

Zgłoszenia członków przyjmuje prezes Wawrzyniak w Bydgoszczy, ulica Warszawska 1.

Eksplozja 2 pieców kaflowych w mieszkaniu

Fala silnych mrozów, która — jak wskazują znaki na niebie i na ziemi — ma się już ku końcowi, sprawiła, że życie większości ludzi skupiło się w czterech ścianach mieszkań, albo dosłownie mówiąc — przy piecach. Przypadać trzeba, że tego rodzaju „zimowanie” jest najprzyjemniejsze i najwygodniejsze zwłaszcza zaś dla tych szcześliwców, których okrutny los t. zw. „obowiązek”, nie zmusza do opuszczania mieszkań. Ale i tu trzeba się wystrzeżać przesady i nie żądać od zwyczajnego pieca pokojowego na ten przykład — właściwości i wytrzymałości olbrzymia retortowego, zdolnego do wchłaniania i wydzielania ciepła w ilościach fantastycznych.

Widocznie zapomniiała o tem właścicielka mieszkania w domu nr. 22 przy ul. Marszałka Focha p. Anna Piórkówna, u której ub. piątku, z detonacją armaty wysadziły dwa piece. Eksplozja zniszczyła część mieszkania i wewnętrzne urządzenia, wartości ponad 300 zł. Jedyne szczęśliwemu zbiegowi okoliczności zawdzięczać należy, że w chwili wybuchu nie było prawie nikogo w mieszkaniu, dzięki czemu odeszło się bez ciężkich następstw.

Jak stwierdzono — eksplozja nastąpiła wskutek nadmierzonego nagrzania.

Zabezpieczenie domowych urządzeń wodociągowych od zamarzania

W związku z obecnymi mrozami Zarząd Wodociągów i Kanalizacji przypomina powtórnie właścicielom domów i osobom zainteresowanym że najlepszą ochroną przeciw zamarzaniu wodociągów i domowych urządzeń wodociągowych jest zabezpieczenie stałej cyrkulacji wody w domowych rurociągach.

Wobec powyższego nie należy domowych urządzeń wodociągowych zamykać na noc, — a przeciwnie, należy starać się zabezpieczyć ruch wody w rurociągach, w jakim celu zaleca się conajmniej zostawić trochę otwarte kurki wodne na najwyższym piętrze.

Za zwiększone w tym celu zużycie wody po przedłożeniu odpowied. wniosku liczyć się będzie, stosownie do uchwały Magistratu z dnia 17. 6. 1929 r., połowę ceny wody i opłat kanaliowych.

Pod kołami samochodu

Przedwczoraj około godz. 11.30 przedpołud. na ulicy Grunwaldzkiej, tuż przy dworcu kolejki powiatowej, samochód osobowy PZ nr. 10938 kierowany przez szofera Andrzeja Noge, najechał na niejaką Augustę Luedtke z Bydgoszczy (Koronowska 68). Wskutek wypadku, nieszczęśliwa kobieta odniosła lżejsze obrażenia cieleśne. Niefortunny szofer posiadał tyle odwagi cywilnej, że odwiózł ofiarę ruchu ulicznego do lecznicy miejskiej, poczem po opatrzeniu jej przez lekarza — odstawił ją do domu.

Dochodzenia wykażą kto ponosi winę wypadku.

Szubin

— **Zebranie Koła BBWR.** Dnia 24 bm. odbyło się w Hotelu Centralnym w Szubinie zebranie tut. Koła BBWR, które zagał prezes p. burmistrz Grus, witając przybyłego na obrady starostę powiatowego p. Dąbrowskiego oraz licznych członków.

Ośrodkim obrad był obszerny referat powiatowego instruktora Ligi Obrony Powietrznej Państwa p. Bartoszką, pt. „Co robi obecny Rząd na polu LOPP?”

Z posiedzenia Rady Miejskiej w Podgórzu

Pierwsze tegoroczne posiedzenie Rady Miejskiej odbyło się w ubiegły czwartek pod przewodnictwem ks. proboszcza Domachowskiego przy obecności 16 radnych i 2 członków Magistratu. Protokół prowadził sekretarz Nowak.

Po zagajeniu posiedzenia radca Hildebrandt kwestjonował ważność mandatu radnego Kowalskiego (z BBWR) podnosząc że radny Kowalski mieszka przejściowo w Piaskach. Wniosek został większością głosów odrzucony.

Następnie odczytał przewodniczący wniosek nagły złożony przez radnego W. Piątka, żądający zawieszenia portretu p. Marszałka Piłsudskiego w sali posiedzeń Rady Miejskiej. Większością głosów uchwalono wniosek włączyć do porządku obrad.

Sprawozdanie z rewizji Kasy miejskiej złożył radny Hildebrandt, poczem sprawozdanie z całorocznej pracy Rady złożył przewodniczący ks. proboszcz Domachowski. Przystępując do wyborów nowego prezydium Rady przekazał przewodniczący marszałkowanie najstarszemu wiekiem radnemu M. Nodze, który powołał na sekretarzy pp. radnych Wierchowskiego i Graczyka a pp. Czempisza i Wilemskiego na ławników.

W wyniku głosowania weszli do prezydium Rady: przewodniczący ks. proboszcz Domachowski, I zastępca Wierchowski, II zastępca Graczyk, sekretarz Piątek, protokółant Nowak.

Po odczytaniu protokołu wyborczego przyjąto do wyboru komisji, których skład przedstawia się następująco:

Komisja budżetowa — gospodarza: pp. — Noga, Wierchowski, Wiśniewski, Piątek, Wilemski i Hildebrandt;

Komisja budowlana pp. — Ulandowski, Ryngeit, Tański i Baranowski;

Komisja sanitarna pp.: dr. Bałewski, dr. Białopolski, Noga, Wierchowski, Ulandowski i Wilemski;

Komisja gazownicza: pp. Hildebrandt, Tański i Borszewski;

Komisja podatkowa: pp. Noga, Rygiert i Wilemski.

Komisja pracy: pp. Hildebrandt, Wilemski i Tylman;

Komisja regulaminowa pp.: Wierchowski, Hildebrandt i Borszewski;

Współcelowy Związek reprezentują pp.: ks. proboszcz Domachowski, Noga, Hildebrandt, Wilemski, Tylman i Tański.

Po wyborach komisji rozpatrywała Rada wniosek ob. Rafińskiego w sprawie projektu usunięcia stawu z terenu miasta. Załatwienie sprawy przekazano Magistratowi.

Następnie zajmowała się Rada sprawą projektowanego przeniesienia Sądu Apelacyjnego w Toruniu i uchwalila jednomyślny protest sprzeciwiający się zamiarom przeniesienia. Od rozpatrywania budżetu na rok 1933-34 odstąpiono z uwagi na nieukończenie prac przygotowawczych przez Magistrat. W sprawie tej zostanie zwołane nadzwyczajne posiedzenie.

Jako nowego członka do Rady Kasy wybrano w miejsce śp. Chronowskiego, p. Hendrykowskiego.

Kościierzyna

— Z walnego zebrania LOPP. W ub. piątek odbyło się roczne walne zebranie koła miejscowego LOPP które zgalił p. prezes dr. Lemańczyk. Marszałkiem wybrano p. Tkaczyka, sekretarzem p. Nadolskiego.

Instruktor LOPP, p. Malejka wygłosił bar dzo treściwy referat o niebezpieczeństwie lotniczym i gazowym oraz środkach obrony, poczem nastąpiło sprawozdanie zarządu z rocznej działalności. Członków płacących liczy koło 92. Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi jednogłośnie absolutorjum. Następnie dokonano wyboru nowego zarządu wybrano: — prezesem p. dr. Lemańczyka wiceprezesem p. majora Figlera sekretarzem p. Nadolskiego, zast. sekretarza p. Kleinsmidta, skarbnikiem p. Weltrowskiego, ławnikami pp. Drązkowskiego i Drązkowskiego. — Do komisji rewizyjnej wybrano p. dr. Drzałę Kobiele i Uznańskiego.

Tczew

— Ile Magistrat wydał na bezrobocie? Jak wynika ze statystyki Magistratu, w miesiącu grudniu 1932 wydało miasto na bezrobotnych 25.444,79 zł. Bezrobotnych w Tczewie jest 3.020. Powyżej wymieniona suma wydana została na artykuły żywnościowe nie wliczono jednak opału. Magistrat zakupił i wydał bezrobotnym w 1932 r. chlebów 12.110, smalcu 2.527 kg, mleka 25.850 litrów, cukru 1707 kg, maki 2366 kg., kaszy 1018 kg, nafty 1016 litrów, zapalek 511 paczek soli 690 kilogramów i mydła 886 kawalków.

Z kolei referował radny Piątek sprawę umieszczenia portretu Wodza Narodu p. Marszałka Piłsudskiego w sali posiedzeń. Większością głosów uchwalono wniosek i powierzono go Magistratowi do natychmiastowego wykonania.

W końcu posiedzenia wybrana została komisja rozbudowy miasta w której skład weszli pp.: Noga, Czempisz i Ulandowski.

Afera w Magistracie bydgoskim zafacza szersze kręgi

Jak się dowiadujemy — w związku z wykryciem defraudacji w Wydziale Administracji Nieruchomości miejskich przy Magistracie bydgoskim, policja aresztowała ubiegłego piątku na zarządzenie sędziego śledczego niejakiego Aleksandra Krawczaka, kontrolera miejskiego, który w aferę tę jest wmieszany. Krawczako-

wni zarzuca się sprzeniewierzenie kwoty ca. 1000 do 1500 zł. Aresztowany Krawczak był przesłuchiwany w sobotę przez sędziego śledczego przy Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy p. Wolskiego. Jak widać, ostatnia afery sprzeniewierzeniowa w Magistracie zafacza coraz to szersze kręgi.

Wielki pożar pod Grudziądzem splonęła willa wartości 50.000 zł.

W sobotę o godz. 16 zaalarmowano grudziądzką straż pożarną, iż w majątku p. Aleksandra Peikerta w Michalu w powiecie świeckim powstał groźny pożar.

Natychmiast wyruszyła na miejsce straż pożarna pod osobistym kierownictwem p. insp. Kaszewskiego. Po przybyciu na miejsce straż rozpoczęła akcję ratunkową. Niestety z oburzeniem stwierdzić należy, iż miejscowa ludność pomimo nawoływania ze strony komendanta p. Kaszewskiego nie pospieszyła z pomocą straży w akcji ratunkowej. Smutnym faktem jest że straż na dostarczenie wody przez miejscowych gospodarzy czekać musiała równo 4 godziny.

Zaznaczyć należy, iż prawie każdy z gospodarzy posiada beczkę z wodą, z której obowiązuje jest w razie pożaru wodę dostarczyć. W pobliżu pożaru nie było nigdzie wody, gdyż wszystkie studnie i stawy były zamrożone.

Harce uliczne obłąkanego w Bydgoszczy

Widownią niezwyklej awantury, wywołanej przez obłąkanego osobnika nieustalonego do tychczas nazwiska była onegdaj ulica Gdańska w Bydgoszczy. Ulicą tą biegł osobnik około lat 30, bijąc po drodze każdego z napotkanych przechodniów. Policjant stojący na posterunku u wylotu ulicy Dworcowej i Gdańskiej, zorjentowawszy się w sytuacji usiłował nieszczęsnego przytrzymać, jednak obłąkany z nadzwyczajną zwinnością wymknął mu się z rąk i wpadł do Domu Towarowego, gdzie niebawem spowodował panikę, tak wśród personelu, jak i kupujących. Z chęcią zwinnej małpy przeskakiwał z lady na łade, chował się za przepierzynami, wyrwał poukładane przedmioty i wreszcie wybiegł na ulicę. Nadbiegły w tej chwili policjant, usiłując obezwładnić zaleńca uderzył go pałką gumową po głowie. Niezbyt silny cios

To też akcja Straży trwała ogółem 10 godzin, i ograniczyć się musiała głównie do zapobiegania w przeniesieniu się ognia na inne budynki.

Pożar powstał na strychu z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w czasie rozgrzewania zamrożonego urządzenia centralnego ogrzewania.

Jak zaznaczyliśmy powyżej, skutkiem braku wody straż pożarna nie była w stanie ognia zlikwidować i z tego powodu willa w której powstał ogień splonęła doszczętnie. Urządzenie wewnętrzne willi udało się uratować. Strata wyniła z powodu pożaru wynosi około 50.000 złotych. Willa ubezpieczona była w Warszawskim Towarzystwie Ubezpieczeń na sumę 8.000 dolarów.

Stwierdzić należy, że gdyby okoliczni mieszkańcy dostarczyli na czas koni i beczkowiec, możnaby w dużej mierze zapobiec tak wielkiej stracie

rozjuszył chorego jeszcze bardziej. Pomknął jak strzała w kierunku Placu Teatralnego wpadł jak wicher do kościoła Klarysek, przebiegł nawę, — wybiegł z powrotem na ulicę i pognął Placem Teatralnym w stronę ulicy Hermana Frankego, roztrącając i bijąc po drodze przechodniów — oraz wzbudzając niemały przestach. Po chwili wrócił ulicą Jagiellońską z powrotem na Plac Teatralny, a widząc kilku zbliżających się ku niemu policjantów, wbiegł do sklepu Huebschmana, gdzie niespodziewana ta wizyta warjata silną wywołała konsternację. Za osobliwym biegaczem wpadł do sklepu posterunkowi i wreszcie zdolali go obezwładnić.

W ten sposób skończył się niepowodzony raid uliczny nieszczęśliwca, którego odwiedziono do aresztów policyjnych, skąd go w dniu wczorajszym przetransportowano do Dziekanów.

Echa ostatnich mrozów

Na szczęście fala mrozów zwolna przechodzi już obecnie, nie wiadomo wprawdzie na jak długo, gdyż meteorolodzy przepowiadają zimę conajmniej tak srogą jak w r. 1928, kiedy przez szereg dni panowały mrozy poniżej 30 stopni.

Kilka ostatnich dni ostrych mrozów pociągnęło w Polsce za sobą cały szereg ofiar. Z Wilna donoszą, że podczas zwożenia drzewa z lasów Mikołajskich zmarł na śmierć 76-letni Sarewicz. Na drodze z Mołodeczna do Wołoczyna (miasteczko powiatowe w nowogródzkim nad rz. Wołoczynką) znaleziono zwłoki pewnego mieszkańca wsi Lubia. W pow. święciańskim zmarł na śmierć 64-letni wieśniak, który dostał ataku choroby św. Wita.

W Krakowie mróz jeszcze w piątek sięgał 25 st. Pogotowie w tym dniu opatrzyło 300 osób z odmrożonymi nosami, uszami i palcami.

Rekordową ilość osób z odmrożonymi członkami zanotowano we Lwowie, gdzie w jednym dniu, w czwartek pogotowie ratunkowe opatrzyło 500 pacjentów, a w piątek 400 osób. W okolicach Lwowa w dniach tych temperatura opadła do 30 stopni. W mieście samem podczas dni tych życie zupełnie zmarło. W niektórych punktach miasta drobni handlarze i

szoferzy samorzutnie rozpalili ogniska. Do jednego z szpitali lwowskich przewieziono dwie kobiety wiejskie, pochodzące z wiosek, położonych w pobliżu Lwowa, które odmroziły sobie nogi w czasie, gdy udawały się do miasta na targ. Stan obu tych kobiet jest groźny, gdyż zanotowano u nich odmrożenie trzeciego stopnia. Pozaatem we Lwowie zmarło 11-miesięczne dziecko. W szpitalu zdołano je odratować. Natomiast w lesie Krzywoczyńskim zmarło zamrożone ciało porzuconego noworodka. Z powodu zwiększonego mrozu posterunkowi pełnili krócej służbę na mieście.

Z powodu silnych mrozów, jakie panowały w ostatnich dniach, większa część zatoki gdańskiej pokryła się lodem.

Żegluga jest utrudniona. Mniejsze statki ukrywają się w portach. Płynące z prądem zwały lodu spychają słabsze statki na mielizny, również staje się niebezpieczny, 10 kutrów. Wyjazd na rybolstwo kutrów rybackich gdyńskich zostało uwięzionych w lodach i nocowały one na morzu. Zagrażało im niebezpieczeństwo zatonięcia, wobec czego wysłano z Gdyni holownik, które w ciągu dnia wczorajszego wprowadziły kutry do portu.

Pierwszy pomorski zjazd wodociągowy w Tczewie

Dnia 27 stycznia rb. odbył się w Tczewie pierwszy zjazd kierowników Zakładów Wodociągowych, położonych na terytorium województwa pomorskiego, celem omówienia spraw, związanych z naprawą i legalizacją wodociągów. — Zjazd ten został zorganizowany przez zakład wodociągowy miasta Tczewa z inicjatywy p. dyrektora Jana Morawskiego. W jeździe wzięli

udział poza przedstawicielami Tczewa w osobach p. radcy inż. M. Koeniga i p. dyr. Jana Morawskiego, inż. Adam Troksolański, kierownik Sekcji Wodociągów i współpracownik nauk Głównego Urzędu Miar, oraz przedstawiciel szeregu zakładów wodociągowych, — położonych na Pomorzu.

Otwarcia zjazdu dokonał p. dyr. Jan Morawski, witając zebranych i życząc owocnych obrad.

Referat pt. „O znaczeniu wodociągów w gospodarce wodociągowej” wygłosił p. inż. Troksolański. Po odczycie wywiązała się ożywiona dyskusja, wykazująca w pełni celowość zwołania zjazdu.

Po zakończeniu obrad uczestnicy zjazdu zwiedzili wzorowo urządzonej stację wodociągową oraz zakłady wodociągowe miasta Tczewa.

Umożliwienie zetknięcia się kierowników szeregu mniejszych zakładów wodociągowych, położonych na terytorium województwa pomorskiego, z kierownikiem Sekcji wodociągów p. inż. Troksolańskim, wybitnym specjalistą w tej dziedzinie wiedzy fachowej, przyczyni się niewątpliwie do polepszenia gospodarki wodociągowej w zakładach wodociągowych na Pomorzu i ułatwi spełnienie wymagań nałożonych na zakłady wodociągowe przez Dekret o miarach.

Zasady palacza

Szanujący się palacz tak jak każdy zawodowiec musi mieć swoje zasady. Niema ich wiele, lecz zato są zwięzłe i proste. Streszczają się w tem tylko ujęciu: wybór tytoniu czy tej lub innej marki papierosa z punktu widzenia i praktycznego i odpowiadającego jego smakowi. Są to, jak widzimy bardzo skromne zasady, których jednak każdy palacz zwłaszcza w dzisiejszych czasach przestrzega skrupulatnie.

Zasada praktyczności w paleniu papierosów i to papierosów dobrych, z dobrego tytoniu sprowadza się do jednego wskazania: trzeba i należy palić tylko papierosy bezustnikowe. Są tańsze niż z ustnikami, zdrowsze, higieniczniejsze, a co niemiernie jest również ważne, jakością przewyższają ustnikowe. To bowiem, co Monopol Tytoniowy zaoszczędza na fabrykacji papierosa z ustnikiem, a przecież wiadomo, że ta fabrykacja jest więcej zawiła niż przy papierosie bezustnikowym — to właśnie Monopol Tytoniowy wkłada w jakość tytoniu przeznaczonego na papierosy bezustnikowe. Tem właśnie tłumaczy się, że palacz papierosów bezustnikowych pali lepszy zawsze tytoń niż palacz papierosów z ustnikami, oczywiście, zależnie od tego, jakiej marki pali papierosy.

I dlatego w ostatnim czasie statystyka wykazała, że coraz więcej palaczy pali papierosy bezustnikowe. A zatem nietylko wymowa cyfr, lecz w pierwszym rzędzie i dobro samego palacza wymaga od niego zamiany papierosa z ustnikiem na bezustnikowego. T. M.

Kowalewo

— Z życia Powstańców i Wojaków. U soboty odbyło się roczne walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków O. K. VIII przy licznym udziale członków i sekretarza powiatowego p. Dudziaka. Po odczytaniu i przyjęciu nowych 9 członków marszałkiem zebrania wybrano p. Dudziaka, poczem kolejno składali sprawozdania pp.: prezes Skaja, sekretarz, skarbnik, komendant i referent organizacyjny. Ustępującemu zarządowi udzielono jednogłośnie absolutorjum a do nowego Zarządu powołano pp.: St. Skaję jako prezesa, Jana Jagielskiego — wiceprezesa, A. Damatha — sekretarza, J. Piotrowskiego — zast. sekretarza, J. Szaluckiego — skarbnika, P. Bartoszewicza — komendanta i J. Gierszewskiego jako referenta. Do Komisji rewizyjnej powołano pp. M. Rogowskiego, Fr. Rożańskiego i P. Wiącka.

W wolnych głosach przemawiali pp.: Gierszewski, Dudziak, Bartoszewicz, Szalucki, Rogowski. Prezes Skaja zachęcając zebranych do owocnej pracy w przyszłym roku, zaznaczył, że staraniem zarządu otwarta zostanie świetlica w gmachu byłej szkoły Rolniczej Męskiej.

Po wyczerpaniu porządku obrad wzniesił prezes okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Wodza Marszałka J. Piłsudskiego.

Świecie

— Postrzelenie złodzieja. Ubiegłej srody — podczas kradzieży drzewa z kępy pomiędzy Warlubiem a Płochocinem postrzelony został robotnik Zieliński Bronisław przez Hetmańskiego Franciszka pisarza majątku Płochocina. Zielińskiego w stanie groźnym odstawiono do szpitala w Grudziądzu, zaś Hetmańskiego przytrzymano i osadzono w więzieniu sądowym w Nowem.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 5.

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok IV.

Kłeska Torunia w hokeju

L. K. S. — T. K. S. Z. 2:1

Rozegrane wczoraj na torze miejskim w Toruniu spotkanie hokejowe pomiędzy T. K. S. Z. i L. K. S. o prawo wyjazdu na mistrzostwa Polski do Krynicy zakończyło się zwycięstwem L. K. S. w stosunku 2:1 (0:0, 2:0, 0:1).

Trzeba przyznać, że L. K. S. okazał się zespołem wyrównanym i szybkim. Ma on w swych szeregach graczy o dużej wartości, jak wszedobylski Król i doskonały Wisłowski.

Pierwsza tercja bezbramkowa. Początek nerwowy. Obie drużyny badają się wzajemnie. Tempo bardzo ostre. Gra szybko przenosi się z końca boiska w koniec. Sytuacje zmieniają się jak w kalejdoskopie. Obie drużyny grają cicho, stosując wszystkie niedozwolone środki. Pierwszy wstrzał za bandę Frencl na 3 minuty. Obydwaj bramkarze mają sporo roboty.

W drugiej tercji ataki suną jak lawna na obydwie bramki. W 6 min. Król przebija się, oddaje krążek Wisłowskiemu, ten wyciąga Stogowskiego z bramki i oddaje Królowi, który ładuje krążek do siatki. L. K. S. prowadzi 1:0. Niezrażeni tem torunicy atakują dalej i za chwilę... L. K. S. prowadzi 2:0. Król przebija się, myli Stogowskiego, podaje Frenclowi, który pewnie strzela. L. K. S. zaczyna murwać i atakuje tylko dwójką.

Ostatnia tercja. T. K. S. Z. dąży za

wszelką cenę do wyrównania. Tempo turjackie. Gospodarze atakują całą drużyną. Obrona wyjeżdża raz po raz. Ale jak nic, tak nic. Dalekie strzały, albo objają się o graczy, albo stają się łupem Jakóbca. Wreszcie jeden z ataków T. K. S. Z. przynosi bramkę. Suchocki strzela, ale nie trafia. Krążek cbiła się o bandę za bramką i trafia Gumowskiemu pod nogę. Ten stopnie i błyskawicznie strzela. Bramkarz nawet nie drgnął. 2:1.

Krynica ucieka. Trzeba gonić T. K. S. Z. atakuje dalej. Tempo znów fantazyjne. Na dwie minuty przed końcem wy-

twarza się pod bramką L. K. S. blok, w którym Zembik i Suchocki wspólnymi siłami wepchnęli krążek do bramki. Jednak sędzia tego nie zauważył i legalnie zdobył tę bramkę nie uznął.

Drużyny wystąpiły w następujących składach. L. K. S. Jakóbiec, Frencl, Rusiłowicz; Wisłowski, Załęski, Król; Ta-deusiewicz, Piłowski. T. K. S. Z.: Stegowski, Szczerbowski, Dolewski, Gumowski, Zembik, Suchocki; Osmański, Suchocki II, Ramsey.

Sędziował p. Gonczewicz. Publiczności 1000 osób.

Rekord Polski padł na zawodach lekkoatletycznych w Poznaniu

Poznań 30. I. (PAT). Obyły się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Poznania. Udział wzięli zawodnicy Warty, AZS, Sokół z Leszna i Poznania.

W biegu na 50 metrów zwyciężył Hałas (Sokół) w czasie 6,6, bijąc rekord Polski. Hałas zajął również pierwsze miejsce w biegu na 80 metrów, mając czas 9,4 sek. Na 800 metrów pierwszym był Kędzia 2 min. 17,6 sek.

W biegu na 3.000 metrów pierwszym był Jakubowski (Sokół z Poznania) 40 min. 1,8 sek. Bieg na 50 metrów przez płotki wygrał Zaborzyński (AZS). Został on zdyskwalifikowany za przewrót dwóch płotków, tak że pierw-

sze miejsce przyznano Balcerowi 8,1 sek. W kuli pierwszym był Heljasz (Warta) 14,55 m. W kul oburącz Heljasz osiągnął 26,41 m., zajmując pierwsze miejsce. W skoku wzwyż z rozbiegu pierwszy był Zaborzyński 171 cm. W skoku wzwyż z miejsca pierwszy Grochal-ski (AZS) 127 cm. Skok w dal z rozbiegu — Szmít (AZS) 6,35 m. W trójskoku pierwszym był Hofman 12,49 m. W skoku o tyczce pierwsze miejsce zajął Adameczyk 3,30 m. W ogólnej punktacji zajęła pierwsze miejsce Warta 51 pkt., drugie AZS. 49 pkt., dalsze Sokół poznański 27, Sokół z Leszna 12 pkt.

Wielkie zwycięstwo naszych narciarzy na Węgrzech

W piątek, w pierwszym dniu narciarskich mistrzostw Węgier rozegrany został bieg na 18 km.

W biegu tym Polacy zdobyli olbrzymi sukces, zajmując wszystkie cztery pierwsze miejsca w następującej kolejności:

1) Jan Marusarz — 49 minut 2 sek., 2) Skupień — 50 min., 3) Legierskie — 51 min.

2 sek., 4) Górski — 52 m. 54,2 sek.

Dopiero na piątym miejscu uplasował się najlepszy zawodnik węgierski, a mianowicie Pottera z wynikiem 55 min. 31 sek.

Nasi zawodnicy byli o klasę lepsi od swych przeciwników. Zawody odbyły się w doskonałych warunkach atmosferycznych i terenowych.

Nowa katastrofalna porażka berlińczyków w Warszawie

Warszawa 30. I. (PAT). Mecz bokserski Heros przeciwko kombinowanemu zespołowi C. W. S. Warszawa, I. K. P. Łódź, przyniósł nową porażkę Berlińczykom — w katastrofalnym stosunku 2:14. Berlińczycy nie wygrali ani jednej walki. Wywalczyli jedynie dwa remisy. Najlepiej z naszych bokserów wypadli Chmielewski i Karpiński, którzy zmusili swo-

ich przeciwników do poddania się w drugiej rundzie. Remisy dla Niemców uzyskali Luedtke i Blaurock. Zwycięstwo dla Polski na punkty uzyskali Śmiech, Goss, Banasiak. Berlińczyk Tschapla stracił dwa punkty z powodu nadwagi. W meczu towarzyskim pokonał on na punkty Wieczorka.

Sensacyjny mecz pięściarski w Gdańsku między Gedanią i Schupo

Między drużynami Gedania — Schupo odbędzie się 3 lutego ciekawy mecz bokserski, który ze względu na walory sportowe obu drużyn będzie atrakcją sezonu pięściarskiego w Gdańsku. Reprezentując sport polski na terenie W. M. Gdańska, Gedania w spotkaniach pięściarskich z Kl. Sport. „Schupo” zdała egzamin z wynikiem dobrym, wykazując, że z misją, jaką na nią sport polski nałożył, wywiązała się z honorem.

Zawodnicy nasi w dotychczasowych spotkaniach walczyli do ostatniego tchu z zacięciem i ambicją niespotykaną w innych walkach towarzyskich. Jeżeli oba mecze przegraliśmy w stosunku 7:9 i 6:10, to rezultat walki sam za siebie mówi: jesteśmy równorzędnymi przeciwnikami. Ostatni

mecz nawet wygralibyśmy, gdyby nie dezercja dwóch czołowych pięściarzy z naszych szeregów. Obecny mecz będzie ciężki i poważny. Drużyna Gedania, chociaż w obecnym sezonie nie stoczyła jeszcze poważniejszych spotkań, gdyż warunki finansowe na to nie pozwalały, zdaje sobie dokładnie sprawę z obowiązku, jaki na niej ciąży i wie dokładnie o jak wysoką stawkę chodzi w tem spotkaniu. Spodziewać się przeto należy, że Polonia Gdańska gremjalnie się stawi na te zawody, ażeby swoim zawodnikom pokazać, że społeczeństwo nasze potrafi ich odpowiednio poprzeć.

Zawody między Gedanią — Schupo odbędą się w piątek, 3. 2. 1933 r. w Strzelnicy w Gdańsku.

Mistrzostwa łyżwiarskie Warszawy

Warszawa, 30. I. (T. wł.) Mistrzostwo Warszawy w jeździe figurowej w konkurencji pa-nów zdobył Staniszewski z W. T. Ł., w konkurencji pań Sniadecka (W. T. Ł.), w jeździe parami Rudnicka, por. Theuer. Mistrzem Warszawy w jeździe szybkiej został Kalwarczyk 230,33 pkt. przed kolegą klubowym Dobrzańskim. Mistrzostwo w konkurencji pań zdobyła valcoverem „Lena”.

Dwa pływackie rekordy Polski

Warszawa, 30. I. (T. wł.) Na zawodach pływackich z udziałem pływaków Warszawy i Krakowa 100 metrów st. dow. wygrał Bocheński 1:02,1 przed Szeibmanem I. i Ruppertem; 200 m. st. klas. wygrał Kepiński 1:25 przed Chojną. Poza konkursem Szeibman II, pobił dwa rekordy polskie w basenach krytych. Na 200 m. st. klas. osiągnął on czas 2:56,4, bijąc po drodze rekord na 100 metrów w czasie 1:21,6.

Mecz tenisowy Warszawa—Berlin i zagraniczne plany naszych tenisistów

Mecz tenisowy w hali berlińskiej Warszawa — Berlin odbędzie się prawdopodobnie w drugiej połowie lutego. Pod uwagę brane są terminy — 11 — 12 i 18 — 19. Berlin reprezentować będą przypuszczalnie: von Cramm, Jaenecke lub Hensch i Hammer. Barw Warszawy bronić mają Jędrzejowska, Tłoczyński i Popławski.

Hebda do Berlina nie pojedzie, a Tłoczyński przyjedzie do Berlina bezpośrednio ze Sztokholmu.

W najbliższym czasie wyjeżdżają na Riwjere — Hebda i Tłoczyński, którzy wezmą udział najwyżej w dwóch turniejach. Jędrzejowska na Riwjere nie pojedzie, natomiast po meczu Warszawa — Berlin udaje się do Londynu, gdzie pozostanie aż do końca marca.

Zamiast Warszawy z Budapesztem walczy Poznań

Wyznaczony na dzień 2 lutego mecz bokserski Warszawa — Budapeszt do skutku nie dojdzie wobec słabej formy, jaką wykazali warszawianie na niedawnym meczu z Poznaniem.

Natomiast w tym samym dniu odbędzie się mecz Budapeszt — Poznań w Poznaniu. Znaczący należy, że reprezentacja Budapesztu jest niemal identyczna z reprezentacją Węgier.

Nie będzie meczu Polska—Szwecja w tenisie

Polski Zw. Lawn Tenisowy komunikuje nam, że oficjalnego meczu tenisowego Polska—Szwecja projektowanego na koniec bm. nie będzie ze względu na chorobę czołowych graczy szwedzkich.

Jędrzejowska telefonicznie zaproszona na mistrzostwa Niemiec w hali w Bremie nie mogła wyjechać ze względu na spóźnione zawiadomienie.

Roman Najuch trenerem naszej drużyny pucharowej

Polski Związek Lawn Tenisowy ukończył pertraktacje z Romanem Najuchem, który został już definitywnie zamówiony na trenera naszej drużyny pucharowej.

Najuch poprowadzi trening naszych reprezentantów do walk o puchar Davisa w dniach 19 kwietnia — 2 maja w Warszawie.

Jest możliwe, że Najuch trenować będzie również w klubach warszawskich i prowincjonalnych, sprawa ta jednak nie jest dotąd zdecydowana.

Jak się dowiadujemy, Najuch zaangażowany został na trenera tenisistów szwedzkich tylko na zimowe miesiące.

Mecze hokejowe

Warszawa — Wilno 3:1.

Warszawa, 30. I. (T. wł.) Warszawa pokonała Wilno w meczu hokejowym 3:1 (1:0, 1:0 1:1).

Śląskie Towarzystwo. Łyżwiarskie mistrzem Śląska

Katowice, 30. I. (T. wł.) Mistrzostwo hokejowe Śląska zdobyło Śląskie Tow. Łyżw. po zwycięstwie nad cieszyńskim T. Ł. 2:0. Mistrzowie Śląska zrezygnowali jednak z rozgrywek kwalifikacyjnej na mistrzostwo Polski na rzecz A. Z. S. poznańskiego.

LKS — Makabi 2:0

Łódź 30. I. (PAT). W zawodach hokejowych o mistrzostwo okręgu łódzkiego w sobotę LKS pokonał Makabi w stosunku 2:0. Wynik ten byłby niewątpliwie wyższy, gdyby Makabi nie zdezerterowała przed końcem gry. Drużyna ta bowiem w trzeciej tercji opuściła boisko pod pozorem, że mecz sędziuje nie sędzia wyznaczony. LKS. ukończyła już wszystkie swoje rozgrywki, zdobywając na 5 spotkań wszystkie możliwe 10 punktów ze stosunków bramek 44:2.

Sokół — Cracovia 2:1

Kraków 30. I. (PAT). W dalszych rozgrywkach hokejowych o mistrzostwo klasy A. okręgu krakowskiego Sokół odniósł drugie zwycięstwo nad Cracovią, bijąc 2:1 (2:0, 0:0, 0:1). Na pierwsze miejsce w rozgrywkach wysunął się Sokół, mając 8 punktów, drugie miejsce zajmuje Cracovia 6 pkt.

Mistrzostwa Europy w hokeju lodowym

Do turnieju hokejowego o mistrzostwo Europy mającego się odbyć w dniach 18 — 26 w Pradze, zgłoszyli się dotychczas następujące państwa: Niemcy, Francja, Italia, Litwa, Austria, Polska, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria, Czechosłowacja i Węgry.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
Za ogłoszenie sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobna za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsce 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lamowej. . . 15 fen.
50 fen.
10 fen.
Probać za słowo 5 fen. — tytułowe . . .
Przy sądowym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk orszepiane miejsce ogłoszenie administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 5.
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobroszański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiesz. na Gdynię Wiktor Milecinów Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Władysław Kawalkowski Inowrocław, Rynek 25.
Redaktor odpowiesz. na Grudziądz, Józef Stanaob. Grudziądz, Pnęk 10/11
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo „Dzień Pomorski”, Dzień Bydgoski, „Gazeta Maska”, „Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kołowski”
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencjach . . . 3 — zł
z odnośnikiem do domu w Toruniu . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 3,36 zł
pob. opską . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,50 gd przez chłopca . . . 2,30 zł
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 zł . . . 7. — zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w składzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma